

FI

2014

Toimintakertomus

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

P. +352 4398-1

Sähköposti: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2015

Print ISBN 978-92-872-2100-1 ISSN 1684-0674 doi:10.2865/8224 QJ-AA-15-001-FI-C
PDF ISBN 978-92-872-2125-4 ISSN 2362-9630 doi:10.2865/244686 QJ-AA-15-001-FI-N
EPUB ISBN 978-92-872-2159-9 ISSN 2362-9630 doi:10.2865/471227 QJ-AA-15-001-FI-E

© Euroopan unioni, 2015
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Luxembourg

In memoriam: Kollegamme, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Henrik Otbo menehtyi äkillisesti 1. helmikuuta 2015

Henrik Otbo oli tanskalainen. Hän syntyi vuonna 1949. Otbo toimi Tanskan valtion tarkastusviraston pääjohtajana vuosina 1995–2012. Hänestä tuli Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen 1. maaliskuuta 2012. Tilintarkastustuomioistuimessa hän oli CEAD-jaoston ("koordinointi, arviointi, laadunvarmennus ja kehittäminen") jäsen ja vastasi pääasiallisesti tarkastuksen kehittämisestä ja arvioinnista.

Henrik Otbo osoitti elinikäistä omistautumista julkisten varojen tarkastamiseen: hän toimi INTOSAI:n ammatillisten standardien komitean puheenjohtajana ja oli tässä asemassa johtava hahmo perustettaessa ylimpien tarkastuselin-ten kansainvälisiä standardeja. Otbon poismeno oli suunnaton menetys Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, hänen aiemmille kollegoilleen Tanskan valtion tarkastusvirastossa sekä koko tarkastusyhteisölle.

Tehtävä

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on Euroopan unionin toimielin, joka perussopimuksen nojalla perustettiin huolehtimaan EU:n varojen tarkastamisesta. EU:n ulkoisena tarkastajana se kehittää osaltaan EU:n varainhoitoa, edistää tilivelvollisuutta ja avoimuutta ja toimii unionin kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana.

Visio

Tilintarkastustuomioistuin on riippumaton, dynaaminen, tunnettu rehellisyydestään ja puolueettomuudestaan ja arvostettu ammatillisen osaamisensa ja työnsä laadun ja vaikutusten vuoksi. Se tukee ratkaisevalla tavalla sidosryhmiään unionin varojen hallinnoinnin parantamisessa.

Arvot

Riippumattomuus, rehellisyys ja puolueettomuus	Ammatillinen osaaminen	Lisäarvon luominen	Vankka osaaminen ja tehokkuus
Toimielimen, sen jäsenten ja henkilöstön riippumattomuus, rehellisyys ja puolueettomuus. Tarkastukset toimitetaan puolueettomasti siten, että tilintarkastustuomioistuin kuulee sidosryhmiä ottamatta kuitenkaan vastaan ulkopuolisilta tahoilta ohjeita ja alistumatta ulkopuolisten tahojen painostukseen.	Pidetään ammatillinen osaaminen esimerkillisellä tasolla kaikilla tilintarkastustuomioistuimen toiminnan osa-alueilla. Osallistutaan julkisten varojen tarkastuksen kehittämiseen unionissa ja koko maailmassa.	Laaditaan pitävien havaintojen ja evidenssin pohjalta tarkoituksenmukaisia, oikea-aikaisia ja laadukkaita kertomuksia, jotka vastaavat sidosryhmien tarpeita ja välittävät vahvan ja arvovaltaisen viestin. Edistetään unionin hallinnoinnin kehittämistä ja tilivelvollisuuden lisäämistä unionin varojen hallinnoinnissa.	Arvostetaan yksilöä, kehitetään lahjakkuutta ja palkitaan hyvät suoritukset. Varmistetaan toimiva viestintä ryhmähengen edistämiseksi. Maksimoidaan tehokkuus kaikilla toiminnan osa-alueilla.

Sivu

2	Euroopan tilintarkastustuomioistuin
4–5	Lukijalle
6	Katsaus vuoteen 2014
6	Toimintamme
6	Hallintomme
7–43	Toimintamme
7–36	Tarkastuskertomukset ja muut tuotokset
37–38	Suhteet sidosryhmiin
39–41	Yhteistyö muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa
42–43	Merkittäviä tapahtumia
44–50	Hallintomme
44–46	Tilintarkastustuomioistuimen kollegio
47–50	Tilintarkastustuomioistuimen toiminnan tuloksellisuuden mittaaminen
51–59	Tarkastuksen tukitoiminnot
51–54	Henkilöstöresurssit
55–56	Tukipalvelut
57–58	Taloudelliset tiedot
59	Tarkastus ja tilivelvollisuus
60	Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän lausuma

Hyvä lukija,

Vuosi 2014 oli merkittävä muutosvaihe EU:lle ja sen taloudelle. EU antoi Euroopan keskuspankille tehtäväksi valvoa euroalueen suuria pankkeja. Vuosi 2014 oli myös ensimmäinen uuden monivuotisen rahoituskehyksen toteuttamisvuosi. Monivuotisen rahoituskehyksen avulla säännellään EU:n talousarvion varainkäyttöä vuosina 2014–2020. Lisäksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission jäsenistö uudistui merkittäväällä tavalla; Euroopan tilintarkastustuomioistuimien puolestaan toivotti tervetulleeksi kuusi uutta jäsentä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisi vuonna 2014 ennätyksellisen määrän (91) kertomuksia, lausuntoja ja muita tuotoksia. Ne ovat tilintarkastus-, säännönmukaisuuden tarkastus- ja tuloksellisuustarkastustyömme tuloksia ja liittyvät myös uusiin velvollisuuksiin, joita tilintarkastustuomioistuimella on rahoitus- ja talousalan ohjauksessa. Nämä asiakirjat sisältävät useita tärkeitä havaintoja, johtopäätöksiä ja suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa EU:n varainhoitoa ja lisätä tilivelvollisuutta ohjelmakaudella 2014–2020. Tässä vuotuisessa toimintakertomuksessa palautetaan mieleen jotakin keskeisiä viestejämme.

Tavoitteenamme on tarjota tarkastuskokemuksemme perusteella sidosryhmille mahdollisimman paljon tietoa niistä suurista haasteista, joita EU:lla on edessään politiikkojensa rahoittamisessa ja täytäntöönpanossa. Tätä silmällä pitäen – ja antaaksemme oman panoksemme tänä merkittävänä uudistusten aikana – loimme vuonna 2014 uudentyyppisen tuotteen, josta käytetään nimeä yleiskatsaus. Esitetyistä yleiskatsauksista yhdessä on aiheena EU:n tilivelvollisuus ja tarkastustoiminnan puutteet ja toisessa luodaan perusteellinen katsaus EU:n talousarviohallinnon haasteisiin. Lisäksi julkaisimme Euroopan parlamentin pyynnöstä yleiskatsauksen tilintarkastustemme ja säännönmukaisuuden tarkastustemme tuloksista, jotka koskevat maatalouden ja koheesiopolitiikan alalla vuosina 2009–2013 aiheutuneita menoja.

Olemme tilintarkastustuomioistuimessa sitoutuneet työskentelemään sidosryhmiemme kanssa varmistaaksemme, että sidosryhmät voivat hyödyntää työmme tuloksia parhaalla mahdollisella tavalla. Tilintarkastustuomioistuin nimitti vuonna 2014 yhden jäsenistään institutionaalisista suhteista vastaavaksi jäseneksi, ja lisäksi toimielimeen otettiin palvelukseen tiedottaja. Tilintarkastustuomioistuin järjesti myös useita tapahtumia, jotka tarjosivat mahdollisuuden korkealla tasolla tapahtuvaan vuorovaikutukseen EU:n ja kansallisten sidosryhmien kanssa. Toimintakertomuksessa tuodaan esiin EU:n tilivelvollisuutta koskeva konferenssi, jossa kokoontui huomattava joukko EU:n varojen hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavia tahoja (kuten Euroopan parlamentin jäseniä ja Euroopan komission ja ylimpien kansallisten tarkastuselinten edustajia) sekä tutkijoita. Euroopan parlamentin varapuhemies ja entinen Euroopan komission jäsen Olli Rehn oli tilaisuuden pääpuhujana. Toimintakertomuksessa käsitellään myös Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenten valtuuskunnan vierailua Liettuaan, jossa valtuuskunta tapasi Liettuan parlamentin ja hallituksen jäseniä sekä kansallisen tarkastuselimen ja keskuspankin edustajia.

Vuosille 2013–2017 laadittu strategia oli koko vuoden 2014 ajan ohjenuorana tilintarkastustuomioistuimen uudistustyössä ja -toimenpiteissä. Vuonna 2014 lyhensimme erityiskertomustemme laatimiseen käytettävää keskimääräistä aikaa ja vähensimme henkilöstömme määrää toimielintenvälisen sopimuksen vaatimusten mukaisesti. Käynnistimme myös sisäisen uudistushankkeen ja loimme näin perustan tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiselle tulevaisuudessa. Uudistushankkeen kautta koordinoidaan tilintarkastustuomioistuinta koskevien suositusten täytäntöönpanoa; suositukset perustuvat sisäisten työryhmien työhön, tuloksellisuustarkastuksen käytäntöjä koskevaan riippumattomaan ulkopuoliseen vertaisarviointiin sekä tilintarkastustuomioistuimen asemaa tulevaisuudessa koskevaan Euroopan parlamentin mietintöön.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin sijaitsee Luxemburgissa, mutta tarkastustyötä tehdessään tarkastustii-
mien on kerättävä tarkastusevidenssiä siellä, missä EU:n
varoja käytetään. Toimintakertomuksessa esitetään
yleiskatsaus tarkastuskäynteihin ja annettuihin kerto-
muksiin. Tarkemmin käsitellään hiljattain toimitettua
tarkastusta, joka koski EU:n tukea eurooppalaisille
lentoasemainfrastruktuureille. Kyseessä on värikäs
esimerkki tuloksellisuustarkastuksestamme, jossa arvi-
oidaan EU-rahoituksen vaikutusta ja lisäarvoa. Lisäksi
tämän tarkastuksen avulla havainnollistetaan, mitä
tarkastustyö tilintarkastustuomioistuimelta edellyttää.
Se on myös osoitus henkilöstömme ammatillisesta
sitoutuneisuudesta ja osaamisesta. Kansalaiset voivat
toimielimemme tavoin aina luottaa siihen, että heitä
palveleva tilintarkastustuomioistuimen henkilöstö on
asiantuntevaa ja ututteraa.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
presidentti

Toimintamme

- **vuosikertomukset** EU:n talousarviosta ja Euroopan kehitysrahastoista varainhoitovuodelta 2013
- 51 **erityisvuosikertomusta** EU:n eri virastoista, hajautetuista elimistä ja yhteisyrityksistä varainhoitovuodelta 2013, sekä kaksi yhteenvetokertomusta
- 24 yksittäisiltä talousarvioaloilta tai hallinnonaloilta annettua **erityiskertomusta**, jotka kattavat erilaisia aiheita Euroopan pankkivalvonnasta EU:n rahoittamiin lentoasemainfrastruktuureihin
- seitsemän **lausuntoa** ja muuta tuotosta varainhoitoon liittyvistä kysymyksistä; lausunnot kattavat erilaisia aiheita EU:n omien varojen uudistuksesta analyysiin, joka koskee Euroopan parlamentin sijoittamisella yhteen ainoaan toimipaikkaan saavutettavia mahdollisia säästöjä
- kaksi **yleiskatsausta**: yksi EU:n tilivelvollisuutta ja julkisten varojen tarkastusta koskevista haasteista ja toinen EU:n talousarviohallintoon kohdistuvista riskeistä
- EU:n tilivelvollisuutta ja julkisten varojen tarkastusta koskevan **korkean tason konferenssin järjestäminen**
- EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten pääjohtajien **yhteyskomitean** isännöiminen; pääaiheena oli kansallisten ylimpien tarkastuselinten ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen välisen yhteistyön edistäminen.

Hallintomme

- **Kuusi uutta jäsentä** – Alex Brenninkmeijer, Danièle Lamarque, Nikolaos Milionis, Phil Wynn Owen, Klaus-Heiner Lehne ja Oskar Herics – nimettiin tilintarkastustuomioistuimeen vuonna 2014. Jäsenten kollegio valitsi Vítor Caldeiran Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentiksi kolmanneksi kolmivuotiskaudeksi ja nimitti Ville Itälän institutionaalisista suhteista vastaavaksi jäseneksi.
- **Tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2013–2017 strategialla** käynnistettiin organisaatiomuutos: toimielin aloitti sisäisen uudistushankkeen, jonka tavoitteena on tehostaa tarkastusprosessia ja varmistaa resurssien joustavampi organisointi.
- **Hallinnon jatkuva tehostaminen** menettelyjä yksinkertaistamalla ja siirtämällä henkilöstöä tukipalveluista tarkastukseen. Tilintarkastustuomioistuin pani lisäksi täytäntöön yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevan toimintasuunnitelman.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen rakennuksia Luxemburgissa.

Tarkastuskertomukset ja muut tuotokset

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kolme tärkeintä tuotosta ovat

- **vuosikertomukset**, joissa pääasiassa esitetään Euroopan unionin talousarviota ja Euroopan kehitysrahastoja (EKR) koskevien tilintarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tulokset; EU:n virastoista, hajautetuista elimistä ja yhteisyrityksistä julkaistaan lisäksi erikseen erityisvuosikertomukset
- **erityiskertomukset**, joita julkaistaan pitkin vuotta ja joissa esitetään tiettyjä talousarvio- tai hallintoaloja koskevien valittujen tarkastusten tulokset; erityiskertomuksissa käsitellään lähinnä tuloksellisuuden tarkastuksia
- **lausunnot** uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on taloudellista vaikutusta, sekä muut tarkastukseen perustuvat tuotokset muiden toimielinten pyynnöstä tai tilintarkastustuomioistuimen omasta aloitteesta.

Tilintarkastustuomioistuimen tuotos oli vuonna 2014 **suurempi kuin koskaan aikaisemmin**, ja lisäksi tilintarkastustuomioistuin esitti uudenlaisia tuotteita. Vuosikertomuksissa annetaan edelleen huomattava määrä analyttistä tietoa, ja lisäksi niissä esitetään kattavasti tilintarkastustuomioistuimen vuotuisten tilintarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tulokset. Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin kiinnitti entistä enemmän huomiota tuloksellisuuteen ja antoi näin EU:n budjettivallan käyttäjälle lisää tietoa EU:n talousarvion toteuttamisen laadusta. Vuosikertomusten lisäksi tilintarkastustuomioistuin julkaisi ensimmäistä kertaa yhteenvedon tarkastustuloksistaan yhteisesti hallinnoitujen maatalouden ja koheesiopolitiikan aloilta vuosien 2009 – 2013 osalta; näkökulma oli näin ollen useita vuosia kattava. Toinen merkittävä kehitysetappi oli **uusi tuote**, josta käytetään nimeä yleiskatsaus. Yleiskatsauksissa annetaan tietoa ja analysoidaan keskeisiä kysymyksiä tilintarkastustuomioistuimen tarkastusalan asiantuntemuksen pohjalta. Vuonna 2014 julkaistiin kaksi yleiskatsausta, joista toisessa käsiteltiin EU:n kohtaamia keskeisiä tilivelvollisuuteen ja julkiseen tarkastukseen liittyviä haasteita ja toisessa tuotiin esiin EU:n talousarviohallintoon kohdistuvia riskejä.

	2012	2013	2014
Vuosikertomukset (EU:n talousarvio ja EKR:t)	2	2	2
Erityisvuosikertomukset EU:n virastoista ja hajautetuista elimistä	50	50	51
Erityiskertomukset	25	19	24
Lausunnot ja muut tuotokset	10	6	14
Yhteensä	87	77	91

Tarkastuskertomukset, lausunnot ja yleiskatsaukset ovat kokonaisuudessaan saatavilla tilintarkastustuomioistuimen internetsivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Tarkastuskäynnit vuonna 2014

Vaikka valtaosa tarkastustyöstä tehdään tilintarkastustuomioistuimen tiloissa Luxemburgissa, tarkastajat tekevät myös tarkastuskäyntejä jäsenvaltioiden viranomaisten ja muiden EU:n varoja saavien tahojen luokse – mm. kansainvälisten järjestöjen päätoimipaikoihin, kuten Sveitsissä sijaitsevaan Maailman terveysjärjestöön – sekä EU:n virastoihin ja muihin elimiin. Tarkastuskäyntien tarkoituksena on hankkia suoraa tarkastusevidenssiä EU-varojen käsittelyyn, hallinnointiin ja maksamiseen osallistuvilta tahoilta sekä lopullisilta tuensaajilta. Tarkastustiimissä on tavallisesti kahdesta kolmeen tarkastajaa, ja tarkastusmatkojen kesto vaihtelee muutamasta päivästä kahteen viikkoon tarkastustyyppistä ja tarkastuskohteen sijainnista riippuen. EU:ssa tarkastuskäynnit tehdään usein yhdessä asianomaisen jäsenvaltion ylimmän tarkastuselimen kanssa.

Yksittäisissä jäsenvaltioissa ja edunsaajamaissa toimittujen tarkastusten tiheys ja intensiteetti riippuvat tarkastustyyppistä ja otantatuloksista. Tarkastuskäyntien määrä ja pituus voivat niin ollen vaihdella maittain ja vuosittain.

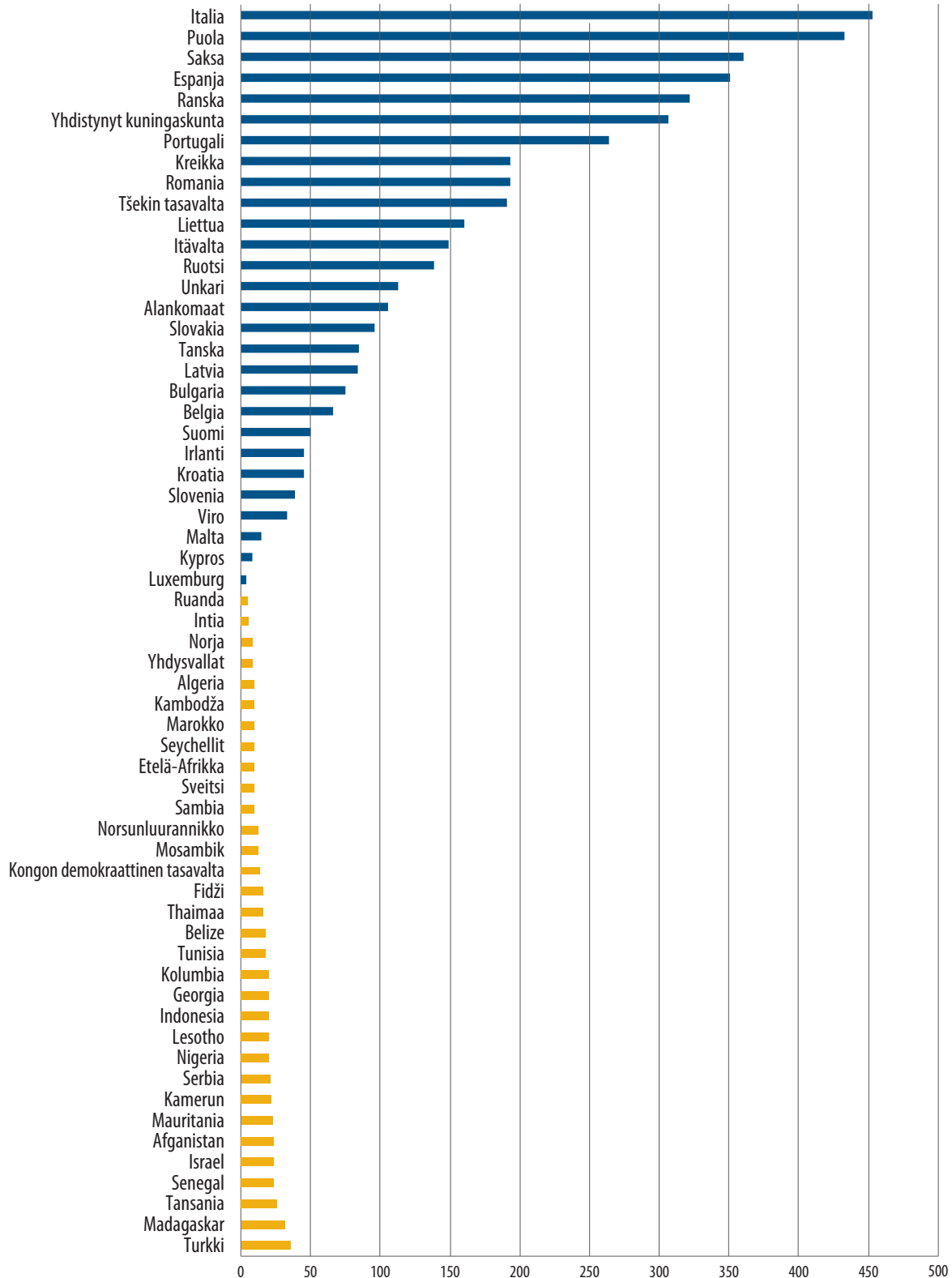
Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuimen tarkastajat käyttivät paikalla jäsenvaltioissa ja EU:n ulkopuolella tehtyihin tarkastuksiin 4 915 päivää. Käynneillä kerättiin evidenssiä vuosikertomuksia ja valittuja tarkastustehtäviä (erityiskertomuksia) varten. Lisäksi käytettiin merkittävästi aikaa tarkastuksiin EU:n toimielimissä Brysselissä ja Luxemburgissa sekä eri puolilla EU:ta sijaitsevista hajautetuista ja muissa elimissä. Vuonna 2014 tarkastajat käyttivät vähemmän päiviä paikan päällä tehtyihin tarkastuksiin kuin aiempina vuosina. Tämä osoittaa, että työkäytännöt ovat entistä tehokkaampia ja teknologian, kuten videokonferenssien, käyttö on lisääntynyt.

EU:n tarkastajat tarkastamassa meriliikenteen tavaraliikennesatamaa.

**EU:n tarkastajat
käyttivät paikan päällä
tehtyihin tarkastuksiin
4 915 päivää**

Paikan päällä tehtyihin tarkastuksiin käytetyt päivät vuonna 2014

EU:n talousarvion toteuttamista koskeva vuosikertomus varainhoitovuodelta 2013

Vuonna 2014 suurin osa tilintarkastustuomioistuimen tilintarkastuksista ja säännönmukaisuuden tarkastuksista kohdistui EU:n talousarvion toteuttamiseen varainhoitovuonna 2013. Työn tuloksena laadittu **vuoden 2013 vuosikertomus** julkaistiin 5. marraskuuta 2014 ja esiteltiin tilintarkastustuomioistuimen sidosryhmille, kuten Euroopan parlamentille ja parlamentissa toimivalle talousarvion valvontavaliokunnalle, EU:n neuvostolle (talous- ja raha-asioiden neuvostolle), kansallisille parlamenteille ja hallituksille sekä tiedotusvälineille.

Vuosikertomuksen tarkoituksena on esittää havaintoja ja johtopäätöksiä, joiden avulla Euroopan parlamentti, neuvosto ja kansalaiset voivat arvioida EU:n varainhoidon laatua. Lisäksi pyritään antamaan käyttökelpoisia suosituksia parannuksia varten. Keskeisellä sijalla varainhoitovuotta 2013 koskevassa vuosikertomuksessa oli 20. tarkastuslausuma (vuotuinen DAS-lausuma) EU:n tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Vuosikertomuksessa annettiin aiempaa enemmän tietoa EU:n varainkäytön tuloksellisuudesta sekä komission suorittamasta tuloksellisuuden raportoinnista.

Arvioitu virhetaso EU:n
talousarviossa
4,7 prosenttia

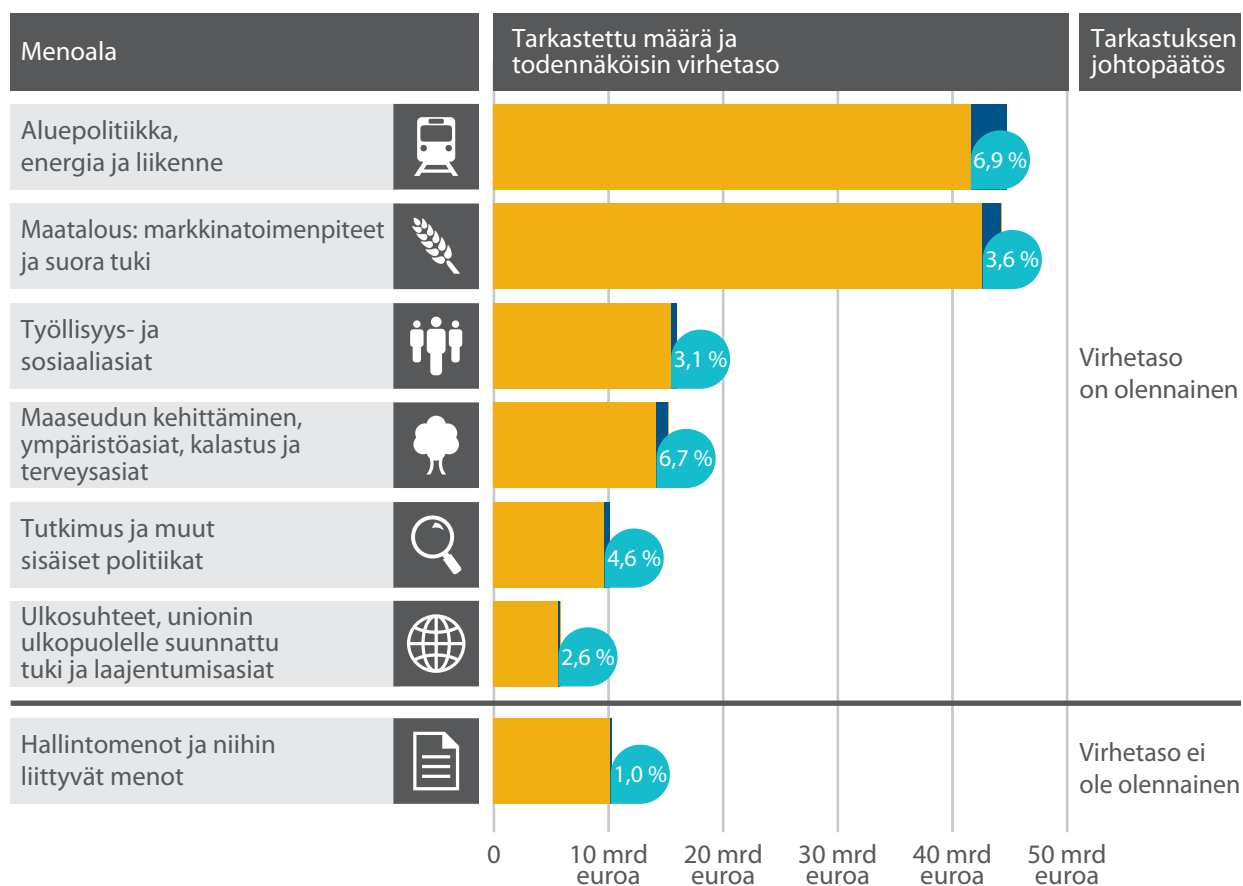

Tilintarkastustuomioistuimen presidentti Vítor Caldeira antamassa vuoden 2013 vuosikertomusta Euroopan parlamentin puhemiehelle Martin Schulzille.

Varainhoitovuotta 2013 koskevan vuosikertomuksen keskeiset viestit

- o Euroopan tilintarkastustuomioistuim on antanut puhtaan tarkastuslausunnon Euroopan unionin vuoden 2013 tilien luotettavuudesta. Vuoden 2013 tulot, sekä sitoumukset, olivat kokonaisuutena tarkasteltuna lailliset ja sääntöjenmukaiset.
- o Vuoden 2013 maksujen virhetaso oli olennainen. Euroopan tilintarkastustuomioistuin antoi näin ollen kielteisen lausunnon maksujen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. Vuoden 2013 maksujen arvioitu virhetaso (joka kuvastaa sääntöjenvastaisuuksien tasoa) oli 4,7 prosenttia. Virhetaso oli lähellä vuoden 2012 virhetasoa (4,8 prosenttia) ja ylitti edelleen kahden prosentin olennaisuusrajan.
- o Kaksi virhealteinta menoalaa olivat aluepolitiikka, energia ja liikenne (arvioitu virhetaso 6,9 prosenttia) ja maaseudun kehittäminen, ympäristöasiat, kalastus ja terveysasiat (virhetaso 6,7 prosenttia). Kaikkien yhteishallinnon piiriin kuuluvien alojen arvioitu virhetaso oli yhteensä 5,2 prosenttia.
- o Tarkastettujen valvontajärjestelmien avulla kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus kaiken kaikkiaan osittain vaikuttavasti, joskin jäsenvaltioiden välillä oli huomattavia eroja. Yhteishallinnon piiriin kuuluvilla aloilla havaittiin, että vuoden 2012 tapaan suuressa osassa virheen sisältäviä tapahtumia jäsenvaltioiden viranomaisilla oli käytettävissään riittävästi tietoa voidakseen havaita ja korjata virheet ennen kuin kulut ilmoitettiin komissiolle korvattaviksi.
- o Jäsenvaltioiden viranomaisten ja komission toteuttamilla korjaavilla ja takaisinperintätoimilla oli myönteinen vaikutus arvioituun virhetasoon. Ilman kyseisiä toimia arvioitu kokonaisvirhetaso olisi ollut 6,3 prosenttia.
- o Ohjelmakaudella 2007–2013 EU-varojen käytön painopisteenä oli hyvän tuloksellisuuden sijaan pikemminkin se, että sääntöjä noudatetaan ja varat saadaan käytettyä ("varat joko käytetään tai menetetään"). Tuloksellisuuden painottamisen puute on rakenteellinen perusongelma, joka vaikuttaa suureen osaan EU:n talousarviota.

Varainhoitovuoden 2013 tapahtumatarkastuksen tulokset EU:n menoaloittain

% **Todennäköisin virhetaso** (tilastollisessa tapahtumaotoksessa havaittujen kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevien virheiden perusteella arvioitu virhetaso)

Taulukko on katsauksesta *Yhteenveto varainhoitovuoden 2013 EU-tarkastuksesta*, joka on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla eca.europa.eu

Yleiskatsaus: EU:n maatalous- ja koheesiomenot 2007–2013

Tilintarkastustuomioistuin julkaisi vuonna 2014 ensimmäistä kertaa – 23:lla EU:n kielellä – vuosikertomusten ohella tausta-asiakirjan, jossa se esitteli monivuotisesta näkökulmasta tarkastuslausumaan liittyviä havaintojaan kahdella suurimmalla menoalalla eli maatalouden ja koheesiopolitiikan alalla. Se toi asiakirjassa esiin kokemuksia, joita se oli saanut edellisellä menokaudella EU:n varainhoidon alalla ja valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi se esitti yhteenvedon tarkastustuloksistaan ja yksilöi menokauden 2014–2020 haasteita. Se vastasi myös Euroopan parlamentin pyyntöön, joka koski maakohtaisten tietojen saantia yhteisesti toteutetusta hallinnoinnista.

Keskeiset viestit:

- Lukuun ottamatta suoraa maataloustukea ja markkinatukea viljelijöille, paine saada varat käytettyä on yhteisesti hallinnoitujen menojen keskeinen riskiosatekijä.
- Maatalousmenojen sääntöjenmukaisuuteen kohdistuu pääasiassa seuraavia riskejä: tukimaksujen perusteeksi esitetyt maa-alat, eläimet tai kulut eivät ole tukikelpoisia, edunsaaja ei ole oikeutettu tukeen taikka tukilaskelmat ovat virheelliset. Maatalouden ympäristöohjelman vaatimusten, investointihankkeiden erityisvaatimusten ja hankintasääntöjen rikkominen lisäävät maaseudun kehittämisen menoihin kohdistuvaa riskiä huomattavasti.
- Suurin koheesiopolitiikan menoihin kohdistuva riski liittyy julkisia hankintoja koskevien EU:n ja/tai kansallisten sääntöjen rikkomiseen. Seuraavaksi suurin riski on, että menot (tai hankkeet) eivät ole oikeutettuja saamaan EU:n tukea.
- Valvontajärjestelmissä on huomattavasti parantamisen varaa, mutta keskeisenä haasteena on tehdä ohjelmat helpommin hallinnoitaviksi. Tilintarkastustuomioistuin havaitsee virheitä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Monesti virheet johtuvat siitä, että hallinnon ja valvonnan kokonaisrakenne on monimutkainen.
- Jäsenvaltioiden viranomaiset ovat parantaneet riskejä ja virheitä koskevaa raportointiaan, mutta komission on edelleen hyvin vaikea varmistaa, että tiedot ovat luotettavia.
- Säännösten muuttamisella uutta kautta varten ei kenties kokonaisuutena katsoen ole merkittävää vaikutusta riskitasoon.

Euroopan kehitysrahastoja koskeva vuosikertomus varainhoitovuodelta 2013

EU:n jäsenvaltiot rahoittavat Euroopan kehitysrahastoja (EKR:t), mutta rahastoihin sovelletaan niiden omia varainhoitoasetuksia ja niitä hallinnoidaan EU:n talousarvion ulkopuolella. Euroopan komissio vastaa EKR:ista rahoitettavien toimien rahoituksen täytäntöönpanosta.

EKR:t tarjoavat Euroopan unionin apua kehitysyhteistyöhön Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioille (AKT-valtiot) sekä merentakaisille maille ja alueille vuonna 2000 tehdyn Cotonoun sopimuksen perusteella. Varainkäytön tavoitteena on vähentää ja lopulta poistaa köyhyys. Tavoite on yhdenmukainen kestävän kehityksen sekä AKT-valtioiden ja merentakaisen maiden ja alueiden asteittaisen maailmantalouteen integroimisen tavoitteiden kanssa. Toiminnan perustana on kolme toisiaan täydentävää pilaria: kehitysyhteistyö, taloudellinen ja kaupallinen yhteistyö sekä poliittinen ulottuvuus.

EKR:ja koskeva tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2013 julkaistiin 5. marraskuuta 2014 yhdessä EU:n talousarviota koskevan vuosikertomuksen kanssa. Siihen sisältyy 20. tarkastuslausuma Euroopan kehitysrahastoista.

Tilintarkastustuomioistuin totesi, että varainhoitovuoden 2013 tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EKR:jen taloudellisesta asemasta sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, että EKR:jen menotahtumien kohdalla virhetas oli 3,4 prosenttia varainhoitovuonna 2013 eli suurempi kuin vuonna 2012, jolloin se oli 3,0 prosenttia.

Erityisvuosikertomukset varainhoitovuodelta 2013

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin laati ja julkaisi 51 erityisvuosikertomusta varainhoitovuodelta 2013. Kertomukset kattoivat 41 EU:n hajautettua elintä, toimeenpanovirastoa ja muuta elintä, seitsemän EU:n tutkimusalan yhteisyritystä sekä Euroopan keskuspankin, Eurooppa-koulut sekä Sisnet-tietoliikenneinfrastruktuurin.

Tilintarkastustuomioistuin laati myös kaksi yhteenvedtoa, joissa luotiin yleiskatsaus varainhoitovuoden 2013 tarkastusten tuloksiin. Toinen yhteenvedoista laadittiin EU:n virastoista ja muista elimistä ja toinen tutkimusalan yhteisyrityksistä. Yhteenvedojen tarkoituksena on helpottaa analyysia ja vertailua. Ne esiteltiin Euroopan parlamentin puhemiehelle ja talousarvion valvontavaliokunnalle sekä yleisten asioiden neuvostolle ja neuvoston budjettikomitealle. Yhteenvedot ja erityisvuosikertomukset ovat saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

EU:n virastot, muut elimet ja yhteisyritykset on perustettu EU:n lainsäädännön mukaisesti erityistehtäviä varten. Niiden toimipaikat sijaitsevat eri puolilla Euroopan unionia. Ne toimivat lukuisilla eri aloilla, joista voidaan mainita esimerkiksi turvallisuus, turvatoimet, terveys, tutkimus, rahoitusala, maahanmuutto ja matkailu. Kulakin virastolla on oma toimeksianto, hallintoneuvosto, johtaja, henkilöstö ja talousarvio. Virastoihin, elimiin ja yhteisyrityksiin liittyvä taloudellinen riski on suhteellisen alhainen EU:n koko talousarvioon verrattuna, mutta unioniin kohdistuva maineriski on suuri: virastot, elimet ja yhteisyritykset ovat näkyviä jäsenvaltioissa ja ne voivat vaikuttaa merkittävästi toimintapolitiikkojen laatimiseen, päätöksentekoon sekä ohjelmien täytäntöönpanoon aloilla, jotka ovat äärimmäisen tärkeitä Euroopan unionin kansalaisille.

51
erityisvuosikertomusta
vuonna 2014

Tilintarkastustuomioistuin antoi kaikille 41 virastolle ja muulle EU:n elimelle vakiomuotoisen lausunnon vuoden 2013 tilien luotettavuudesta. Kahta virastoa tai muuta elintä lukuun ottamatta kaikkien virastojen ja elinten tilien perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset): tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) sekä Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) osalta. Kaikkien seitsemän yhteisyrityksen tilit vuodelta 2013 olivat luotettavat, mutta kolmelle yhteisyritykselle tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Nämä kolme yhteisyritystä olivat Artemis (sulautetut tietotekniikkajärjestelmät), ENIAC (nanoelektroniikka) ja IMI (innovatiiviset lääkkeet).

Eurooppa-koulujen tapauksessa tilintarkastustuomioistuin ei pystynyt edelleen jatkuvien kirjanpito- ja kontrollipuutteiden vuoksi toteamaan, oliko Eurooppa-koulujen konsolidoidussa tilinpäätöksessä vuodelta 2013 olennaisia virheellisyyksiä.

Tilintarkastustuomioistuin toimitti Euroopan keskuspankissa tarkastuksen tutkiakseen, kuinka pankki hallinnoi hiilijalanjälkeään. Tarkastuksessa ilmeni, että Euroopan keskuspankki oli kyllä pyrkinyt vähentämään hallinnollisten toimien kielteistä ympäristövaikutusta, mutta lisätoimet ovat tarpeen.

EU:n virasto: sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (OHIM), Alicante, Espanja.

Erityiskertomukset vuonna 2014

Vuosi- ja erityisvuosikertomustensa lisäksi tilintarkastustuomioistuin julkaisee läpi vuoden erityiskertomuksia, joissa käsitellään tilintarkastustuomioistuimen valitsemilla talousarvio- ja hallintoaloilla toimitettuja tuloksellisuuden ja säännönmukaisuuden tarkastuksia. Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee kyseiset tarkastustehtävät siten, että tarkastuksilla on mahdollisimman suuri vaikutus ja resurssit hyödynnetään optimaalisesti.

Tilintarkastustuomioistuin ottaa aiheiden valinnassa huomioon seuraavat näkökohdat:

- sääntöjenvastaisuuksien tai heikon tuloksellisuuden riskit menoalalla tai toimintapolitiikan alalla
- tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen luoma mahdollinen lisäarvo
- aiheen merkittävyys poliittiselta ja yleisen kiinnostavuuden kannalta.

Valittujen tuloksellisuuden ja säännönmukaisuuden tarkastusten keskeiset vaiheet

Seuraavilla sivuilla esitetään lyhyet yhteenvedot tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2014 antamista 24 erityiskertomuksesta. Kertomukset on jaoteltu EU:n monivuotisen talousarvion eli monivuotisen rahoituskehyn 2014–2020 otsakkeiden mukaan.

Älykäs ja osallistava kasvu

Älykäs ja osallistava kasvu kattaa kaksi seuraavaa aihealuetta:

Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky käsittää seuraavat aiheet: tutkimuksen ja innovoinnin rahoittaminen; yleissivistävä ja ammatillinen koulutus; Euroopan laajuiset verkot energian, liikenteen ja teletoiminnan aloilla; sosiaalipolitiikka; yritysten kehittäminen jne. EU:n määrärahat kasvua ja työllisyyttä edistävään kilpailukykyyn ovat – käypinä hintoina – kaudella 2014–2020 yhteensä 142 miljardia euroa, joka on 13 prosenttia EU:n koko talousarviosta.

Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus kattaa aluepolitiikan, jonka tavoitteena on auttaa vähiten kehittyneitä EU:n maita ja alueita pääsemään samalla tasolle muiden kanssa, vahvistaa kaikkien alueiden kilpailukykyä ja kehittää alueiden välistä yhteistyötä. Kaudelle 2014–2020 suunnitellut EU:n koheesiomenot ovat – käypinä hintoina – 367 miljardia euroa, joka on 34 prosenttia EU:n koko talousarviosta.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi alalta seuraavat erityiskertomukset:

- **EU:n tukemien julkisten kaupunkiliikennehankkeiden vaikuttavuus (1/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin EU:n rakennerahastoista osarahoitettujen julkisten kaupunkiliikennehankkeiden täytäntöönpanoa ja vaikuttavuutta, sekä sitä, vastaavatko hankkeet käyttäjien tarpeita ja saavuttavatko ne tavoitteensa.

Tarkastuksessa havaittiin, että kahdessa kolmasosassa EU:n rakennerahastojen avulla osarahoitettujen kaupunkiliikennehankkeista ilmeni vajaakäyttöä. Tilanteeseen vaikuttivat kahtena keskeisenä tekijänä hankesuunnittelun ja liikkuvuuspolitiikan puutteet. Hankkeiden edistäjät tai kansalliset viranomaiset eivät yleensä kohdistanneet seuranta hankkeen heikkoon tuloksellisuuteen. Infrastruktuuri ja liikkuva kalusto pantiin useimpien hankkeiden kohdalla täytäntöön hankke-eritelmien mukaisesti. Tarkastuksen avulla havaittiin huomattavia viivästyksiä ja kustannusten ylityksiä, mutta lähes kaikki tarkastetut hankkeet vastasivat käyttäjien tarpeita sen jälkeen kun ne oli saatu päätökseen.

Eurooppalaisten kaupunkien on tarpeen edistää liikkuvuutta ja vähentää ruuhkia, onnettomuuksia ja saastumista paikallisten liikkuvuuspolitiikkojen avulla. Kaupunkiliikenteeseen suunnattu EU:n rahoitus oli kausilla 2000–2006 ja 2007–2013 yhteensä 10,7 miljardia euroa. Osarahoitettujen hankkeiden avulla kaupunkia tuetaan kaupunkiliikennehankkeiden, kuten metro-, raitiovaunu- ja linja-autohankkeiden täytäntöönpanossa.

Raitiovaunut ja linja-autot ovat keskeisiä kaupunkiliikenteen kulkuvälineitä.

- Uusiutuviin energialähteisiin perustuvan energiantuotannon tukeminen koheesiopoliitiikan varoilla – onko tuella saatu aikaan hyviä tuloksia? (6/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin uusiutuvan energian edistämistä koskevien meno-ohjelmien kahden tärkeimmän rahoituslähteen eli Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja koheesiorahaston avulla saavutettuja tuloksia tutkimalla, oliko varat osoitettu hyvin priorisoituihin, kustannustehokkaisiin ja pitkälle kehitettyihin uusiutuvan energian tuotantohankkeisiin, joilla oli järkevät tavoitteet. Lisäksi tutkittiin, missä määrin varoilla saatu aikaan hyviä tuloksia, jotka osaltaan edistivät uusiutuvista lähteistä peräisin olevaa energiaa koskevan EU:n vuoden 2020 tavoitteen saavuttamista.

Tarkastuksessa todettiin, että parannuksia tarvitaan, jos EU:n rahoituksella aiotaan parhaalla mahdollisella tavalla edistää tavoitteen saavuttamista. Tarkastetuilla hankkeilla oli saatu aikaan tavoitellut tuotokset. Useimmat hankkeista olivat valintavaiheessa riittävän pitkälle kehitettyjä ja täytäntöönpanovalmiita. Hankkeissa ei ilmennyt merkittäviä kustannusylityksiä tai viivästyksiä. Uusiutuviin energialähteisiin perustuva tuotantokapasiteetti oli asennettu ja toimi suunnitellulla tavalla. Energiantuotantoa koskevia tuloksia ei kuitenkaan aina saavutettu tai niitä ei ollut mitattu asianmukaisesti. Kokonaisuutena tarkasteltuna kustannustehokkuus jäi vähäiseksi, sillä se ei ollut johtavana periaatteena hankkeiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa ja hankkeisiin käytetyt varat tuottivat vain vähän EU:n tasolla saatavaa lisäarvoa.

EU:n neuvosto on asettanut EU:lle sitovan tavoitteen, jonka mukaan uusiutuvien energialähteiden osuuden olisi oltava 20 prosenttia energian kokonaisloppukulutuksesta vuoteen 2020 mennessä. EAKR:n ja koheesiopoliitiikan varoista osoitettiin uusiutuvaan energiaan noin 4,7 miljardia euroa kaudella 2007–2013.

- Onko Euroopan aluekehitysrahasto tukenut onnistuneesti yrityshautomoiden kehittämistä? (7/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, ovatko EAKR:n avulla osarahoitetut yrityshautomot onnistuneesti tukeneet aloittelevia yrityksiä, joiden kehityspotentiaali on korkea.

Tarkastuksessa havaittiin, että EU antoi huomattavaa taloudellista tukea yrityshautomoinfrastruktuurin perustamiseen etenkin niissä jäsenvaltioissa, joissa tämäntyyppinen yritystoiminnan tukeminen on ollut suhteellisen harvinaista. Tarkastettujen yrityshautomoiden toiminnan tuloksellisuus oli kuitenkin vaatimatonta. Yrityshautomopalveluja tarjottiin suhteellisen vähän taloudellisten rajoitteiden ja yrityshautomoiden vähäisen määrän vuoksi. Tilanteen taustalla vaikuttivat lähinnä yrityshautomokäytäntöjä koskevan hallinnointiasiantuntemuksen puute sekä hallinnointijärjestelmiin liittyvät heikkoudet.

Yrityshautomoiden tavoitteena on tukea aloittelevien yritysten onnistunutta perustamista ja kehittämistä. Pk-yritysten tukemisesta onkin vuosien mittaan tullut yhä keskeisempi toimintapoliittinen painopisteala. EU:n menot olivat kyseisellä alalla 38 miljardia euroa kaudella 2007–2013.

EAKR:n avulla osarahoitettu Delta-rakennus Wrocławin teknologia-
puistossa. Arkkitehti: Anna Kościuk.

- Rahoittaako EAKR vaikuttavalla tavalla hankkeita, joilla suoraan edistetään biologista monimuotoisuutta osana vuoteen 2020 jatkuvaa, biologista monimuotoisuutta koskevaa EU:n strategiaa? (12/2014)** – Kertomuksessa tarkasteltiin, hyödynsivätkö jäsenvaltiot EAKR:n rahoitusta, jota oli saatavilla biologisen monimuotoisuuden suoraan edistämiseen. Lisäksi arvioitiin, pysäyttivätkö osarahoitetut hankkeet vaikuttavalla tavalla biologisen monimuotoisuuden vähenemisen.

Tarkastuksessa havaittiin, että jäsenvaltiot hyödynsivät EAKR:a hankkeiden rahoittamiseen tällä alalla vähemmän kuin EAKR:n muilla menoaloilla. Jos EAKR:n on tarkoitus olla jatkossakin hyödyllinen väline toteutettaessa EU:n strategiaa biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä, komission olisi annettava jäsenvaltioille enemmän tukea elinympäristöjä ja lajeja koskevien suoje- ja hoitosuunnitelmien täytäntöönpanossa. Osarahoitetut hankkeet noudattivat tavallisesti biologista monimuotoisuutta koskevia kansallisia ja EU:n tason painopisteitä. Hankkeiden vaikuttavuuden arviointia heikensi kuitenkin se, että useimmilla jäsenvaltioilla ei ollut tulosindikaattoreita eikä seurantajärjestelmiä, joilla olisi voitu arvioida elinympäristöjen ja lajien kehitystä.

Biologisen monimuotoisuuden suojeleminen on EU:n keskeisiä painopistealueita. Koska biologisen monimuotoisuuden vähenemistä ei ollut onnistuttu pysäyttämään Euroopassa vuoteen 2010 mennessä, neuvosto hyväksyi uuden, vuoteen 2020 ulottuvan strategian. Ohjelmakaudella 2007–2013 osoitettiin yhteensä 2,8 miljardia euroa biologisen

monimuotoisuuden ja luonnonsuojelun suoraan edistämiseen EAKR:n kautta.

- Onko EAKR:n tuki pk-yrityksille ollut vaikuttavaa verkkokaupan alalla? (20/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, muodostivatko toimenpiteohjelmat hyvän perustan pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) koskevien verkkokauppa-toimenpiteiden tehokkaalle tukemiselle, olivatko hallintoviranomaiset valinneet verkkokauppa-hankkeet asianmukaisesti ja oliko niiden seuranta kunnollista. Lisäksi arvioitiin, oliko EAKR:n osarahoittamat verkkokaupahankkeet toteutettu onnistuneesti ja oliko niistä ollut mitattavissa olevaa hyötyä.

Tarkastuksessa havaittiin, että tuki, jota EAKR:n antoi pk-yrityksille verkkokaupan alalla (tavaroiden ostaminen ja myynti internetissä), edisti osaltaan liike-elämän palvelujen saatavuutta verkossa. Seurannan puutteellisuuden vuoksi oli kuitenkin mahdotonta arvioida, missä määrin EAKR:n tuella edistettiin kansallisten ja EU:n tason tietoteknologiatavoitteiden saavuttamista. Jäsenvaltioiden soveltamien heikkojen valintamenettelyjen seurauksena monen hankkeen kohdalla ei ollut todennäköistä, että ne tuottaisivat rahalle vastinetta. Ohjelmapäälliköt keskittyivät tulosten saavuttamisen sijaan varojen käyttöön (tuotoksiin).

Komissio kannustaa verkkokauppaa Euroopan digitaalistrategian avulla. EAKR:sta varattiin kaudella 2007–2013 yhteensä 3 miljardia euroa EU-varoja pienten yritysten auttamiseen, jotta nämä hyödynnäisivät paremmin tieto- ja viestintäteknologiaa.

Tilintarkastustuomioistuimen video erityiskertomuksesta (20/2014) "Onko EAKR:n tuki pk-yrityksille ollut vaikuttavaa verkkokaupan alalla?" – EUauditorsECA / Youtube.

Katsaus tuloksellisuuden tarkastukseen: EU:n rahoittamat lentoasemainfrastruktuurit: vähäinen vastine rahoille (21/2014)

Fuerteventuran lentoaseman ylimitoitettun terminaalin suljettu osa.

Euroopan lentoliikenne on lisääntynyt jo vuosien ajan ja sen arvioidaan lähes kaksinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä. Vaikka Euroopan lentoliikennepolitiikalla on pyritty ratkaisemaan kapasiteettiongelmia rakentamalla lisää infrastruktuuria, hyödyntämällä paremmin olemassa olevaa kapasiteettia, optimoimalla lentoasemapalveluja sekä yhdistämällä muita liikennemuotoja, Eurooppa ei pysty tyydyttämään suurta osaa tästä kysynnästä siitä syystä, että kiitoteitä ja maainfrastruktuuria ei ole riittävästi.

Euroopassa on yli 500 kaupallista lentokenttää, jotka työllistävät suoraan tai epäsuorasti miljoona ihmistä. Yhdessä lentoyhtiöiden kanssa niiden osuus Euroopan taloudesta on yli 140 miljardia euroa. Lentoasemiin liittyvät infrastruktuurihankkeet ovat merkittävä EU:n talousarvion menoala: EU osoitti ohjelmakausilla 2000–2013 noin 4,5 miljardia euroa kyseisiin hankkeisiin; näistä yli 2,8 miljardia euroa oli peräisin koheesiorahastosta.

Tilintarkastustuomioistuin toimitti kyseistä tukea koskevan tuloksellisuuden tarkastuksen. Tarkoituksena oli selvittää, oliko investointitarve osoitettu, oliko hankkeet saatu päätökseen aikataulussa ja suunnitellulla budjetilla ja olivatko uudet tai parannetut infrastruktuurit kokonaisuudessaan käytössä. Tarkastuksessa arvioitiin, kasvivatko matkustajamäärät ja paraniko asiakaspalvelu investointien ansiosta ja olivatko rahoitetut lentoasemat taloudellisesti kannattavia.

Tarkastus toimitettiin toukokuun 2013 ja lokakuun 2014 välisenä aikana ja siinä keskityttiin 20:een EU:n rahoittamaan lentoasemaan Espanjassa, Kreikassa, Italiassa, Puolassa ja Virossa. Kyseiset lentoasemat saivat EU-varoja yhteensä yli 600 miljoonaa euroa vuosina 2000–2013. Tarkastustiimi kävi läpi lainsäädäntöä, kyseisten viiden jäsenvaltion lentoliikennettä koskevia suunnitteluasiakirjoja ja alan keskeisten liittojen julkaisuja. Lisäksi tarkastajat tekivät käynnin 20 lentoasemalle arvioidakseen EU:n rahoituksen tuotoksia, käyttöä, tuloksia ja vaikutuksia sekä lentoasemien taloudellista tilannetta ja hankkiakseen niistä suoraa evidenssiä.

Tarkastajat totesivat, että EU:n rahoittamat lentoasemainvestoinnit olivat tuottaneet vain vähän vastinetta rahoille. Liian monta lentoasemaa, jotka usein sijaitsivat lähellä toisiaan, saivat rahoitusta samanlaisiin infrastruktuureihin, ja rahoitetut infrastruktuurit olivat useissa tapauksissa ylimitoitettuja. Tarkastetuista lentoasemista vain puolet onnistui lisäämään matkustajamääriään. Asiakaspalvelun paranemista tai alueellista sosioekonomista hyötyä (mm. uusien työpaikkojen luominen) ei mitattu tai niiden osalta ei esitetty evidenssiä.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että lentoasemista seitsemän ei ollut taloudellisesti omavaraisia ja niillä on vaikeuksia pysyä toiminnassa ilman julkista lisärahoitusta. Tarkastustiimi havaitsi suurimmalla osalla tarkastetuista lentoasemista, että rakennustyöt ja infrastruktuurien toimitus viivästyivät pitkäköjö aikoja. Kustannukset ylitettiin melkein puolella lentoasemista. Tämä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden oli maksettava kansallisista määrärahoistaan lähes 100 miljoonaa euroa enemmän kuin oli alun perin ajateltu.

Jäsenvaltiot eivät koordinoineet rahoitusta asianmukaisesti, sillä useimmissa maissa ei ollut strategista pitkän aikavälin kehityssuunnitelmaa lentoasemille. Komissio ei myöskään valvonut rahoitusta riittävän hyvin. Komissio ei yleensä tiedä, mitkä lentoasemat saavat rahoitusta ja minkä verran ne saavat rahoitusta. Tilanne estää komissiota saamasta kattavaa kuvaa kaikista EU:n lentoasemainvestoinneista ja rajoittaa sen mahdollisuuksia kohdistaa seurantaa ja varmistaa, että toimintapolitiikat on suunniteltu ja pantu täytäntöön asianmukaisesti.

Tilintarkastustuomioistuin suositteli näiden havaintojen pohjalta, että komissio varmistaisi ohjelmakaudesta 2014–2020 alkaen, että jäsenvaltiot osoittavat EU:n rahoitusta lentoasemainfrastruktuureihin ainoastaan taloudellisesti kannattavilla lentoasemilla, joiden investointitarpeet on arvioitu ja osoitettu kunnolla. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa lisäksi, että jäsenvaltioilla on oltava johdonmukaiset alueelliset, kansalliset ja ylikansalliset suunnitelmat lentoasemien kehitystä varten. Täten vältetään liikakapasiteetti, päällekkäisyydet ja lentoasemastruktuuriin tehtyjen investointien koordinoinnin puute.

Komissio vakuuttaa kertomukseen liitetyissä vastauksissaan, että se on ottanut opiksi tästä kokemuksesta. Se soveltaa täten asianomaisessa lainsäädännössä täysin erilaista lähestymistapaa ohjelmakaudella 2014–2020. Kertomus esiteltiin Euroopan parlamentille, joka puolsi kaikkia tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksiä ja suosituksia.

Kertomuksen julkaiseminen herätti suurta kiinnostusta mediassa. Median kiinnostus oli suurinta Espanjassa. Lisäksi asiaa käsiteltiin yhtenä pääuutisaiheista merkittävässä kansainvälisissä sanomalehdissä ja televisiossa ja siitä keskusteltiin sosiaalisessa mediassa.

Vasemmalta oikealle: Afonso de Castro Malheiro, Jasmine Mitterbuchner, Patrick Weldon, Mircea Radulescu, Pietro Puricella, Joël Costantzer, George Pufan (kertomuksesta vastaava tilintarkastustuomioistuimen jäsen), Fernando Pascual Gil, Luc T'Joel, Tomasz Plebanowicz, Lorenzo Pirelli, Efstratios Varetidis, Jelena Magermane, Erki Must.

Kestävä kasvu: luonnonvarat

EU:lla on laaja-alainen toimintapoliittinen vastuu maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kalastuksen sekä ympäristön aloilla. Kaudelle 2014–2020 on suunniteltu määrärahoja – käypinä hintoina – 420 miljardia euroa (39 prosenttia EU:n koko talousarviosta).

Kolme neljäsosaa varoista käytetään viljelijöille tarkoitettuihin suoriin tukiin ja maatalousmarkkinoin hin kohden- nettavaan tukeen. Tuet rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta, joka muodostaa yhteisen maata- louspolitiikan (YMP) ensimmäisen pilarin. Viidenes varoista käytetään maaseudun kehittämistä koskevaan EU:n tukeen. Tuki rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, joka muodostaa YMP:n 'toisen pilarin'. Komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat maatalouden ja maaseudun kehittämisen alaa yhteistyössä.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi alalta seuraavat erityiskertomukset:

- **EU:n vesipolitiikan tavoitteet on onnistuttu sisällyttämään yhteiseen maatalouspolitiikkaan vain osittain (4/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, onko EU:n vesipolitiikan tavoitteet onnistuttu sisällyttämään yhteiseen maatalouspolitiikkaan (YMP).

Tarkastuksessa havaittiin, että EU:n vesipolitiikan tavoitteet on onnistuttu sisällyttämään yhteiseen maatalouspolitiikkaan vain osittain. Puutteita havaittiin niissä kahdessa välineessä (täydentävät ehdot ja maaseudun kehittäminen), joiden avulla vesivaroihin liittyvät näkökohdat nykyisin pyritään sisällyttämään yhteiseen maatalouspolitiikkaan. Myös vesipolitiikan puitedirektiivin täytäntöönpanossa havaittiin viivästyksiä ja puutteita. YMP:n välineillä on tähän mennessä ollut myönteisiä vaikutuksia: sen avulla on tuettu veden määrän ja laadun parantamiseen liittyviä toimintapoliittisia tavoitteita. Nämä välineet ovat kuitenkin vaatimattomia suhteessa yhteisen maatalouspolitiikan kunnianhimoisiin päämääriin. Kumpikaan väline esimerkiksi ei mahdollista saastuttaja maksaa -periaatteen täysimääräistä soveltamista YMP-varojen käytön yhteydessä. Lisäksi EU:n toimielimillä ja jäsenvaltioilla ei ole tarpeeksi tietämystä maataloustoiminnan vesivaraille aiheuttamista paineista tai niiden kehityksestä.

Euroopan vesivarojen laadun suojelemista pidetään EU:ssa ensisijaisena tavoitteena. Maatalous on yksi pääasiallisista veden käyttäjistä ja saastuttajista, joten sillä on vesivarojen kestävässä hoidossa keskeinen rooli. Yhteisen maatalouspolitiikan osuus EU:n talousarviosta on hiukan vajaat 40 prosenttia (yli 50 miljardia euroa vuonna 2014). EU pyrkii yhteisen maatalouspolitiikan avulla muuttamaan vesivaroihin vaikuttavia maatalouskäytäntöjä.

- **Onko komissio hallinnoinut vaikuttavalla tavalla tuotantosidonnaisen tuen sisällyttämistä tilatukijärjestelmään? (8/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, miten hyvin komissio on hallinnoinut tiettyihin maataloustuotantomääriin (esim. viljelyala tai eläinten määrä) sidotun EU:n tuen sisällyttämistä tilatukijärjestelmään vuonna 2008 toteutetun yhteisen maatalouspolitiikan ”terveystarkastuksen” jälkeen.

Tarkastuksessa havaittiin, että komissio ei valvonut riittävän hyvin, miten jäsenvaltiot laskivat EU:n tilatukijärjestelmän piiriin kuuluvat tilatukioikeudet kaudella 2010–2012. Vaikka jäsenvaltiot olivat enimmäkseen käyttäneet viljelijöiden viitetietoja oikein, tukioikeuksien laskemista koskevien sääntöjen soveltamisessa ja periaatteiden noudattamisessa ilmeni merkittäviä puutteita. Komissio ei ole käyttänyt toimivaltaansa varmistaakseen, että käytettävissä olevan tuen jakokriteerit olisivat aina olleet EU:n periaatteiden mukaisia. Komissio ei myöskään ole arvioinut, olivatko kriteerit moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia ja oliko kriteereillä mahdollisesti vaikutusta markkinaolosuhteisiin. Komission perustamassa kehiksessä ei myöskään tarkennettu riittävän hyvin, mitä tarkastuksia jäsenvaltioiden on toimitettava. Lisäksi jäsenvaltioiden valvontajärjestelmien laatu vaihteli.

Tilatukijärjestelmän päätavoitteena oli muuttaa politiikan suuntaa siirtymällä markkinatuesta tuotannosta irrotettuun viljelijöiden tulotukeen; tarkoituksena oli antaa viljelijöille vapaus mukauttaa tuotantonsa markkinakysyntään ja taata viljelijöille vakaammat tulot. Tilatukijärjestelmä on tähän mennessä otettu käyttöön 18 jäsenvaltiossa. Sen osuus EU:n maatalouden ja maaseudun kehittämisen alan kokonaisbudjetista on 54 prosenttia.

- **Onko EU:n viinialan investointi- ja menekinedistämistuki hyvin hallintoitu ja ovatko sen tulokset osoitetusti vaikuttaneet EU:n viinien kilpailukykyyn? (9/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, oliko investointi- ja menekinedistämistoimenpiteet suunniteltu asianmukaisesti. Lisäksi tutkittiin saatavilla olevia seuranta- ja arviointietoja ja arvioitiin, olivatko komissio ja jäsenvaltiot saavuttaneet odotetut tulokset tehokkaasti.

Tarkastuksessa havaittiin, että suunnittelu- ja täytäntöönpanopuutteet heikensivät viinialan investointi- ja menekinedistämistuen hallinnointia ja että tuen vaikutus EU:n viinien kilpailukykyyn ei ollut aina osoitettavissa. Erityinen viinialalle suunnattu investointitoimenpide ei ole perusteltavissa, koska tukitoimenpide on jo olemassa EU:n maaseudun kehittämispolitiikan saralla. Viinin menekinedistämiseen tarkoitettuja EU:n avustuksia käytettiin usein olemassa olevien markkinoiden vakauttamiseen eikä niinkään uusien markkinoiden valtaamiseen tai vanhoille markkinoille palaamiseen. Investointitoimenpiteessä ei ole helppoa erottaa, johtuuko vaikutus maaseudun kehittämiseen tehdyistä investoinneista.

Euroopan unioni (EU) on maailman suurin viinituottaja. EU:n tuen avulla on tarkoitus parantaa kilpailukykyä ja saavuttaa parempi tasapaino tarjonnan ja kysynnän välillä. Jäsenvaltiot käyttivät vuosina 2009–2013 EU:n varoja menekinedistämistoimenpiteeseen 522 miljoonaa euroa ja investointitoimenpiteeseen 518 miljoonaa euroa. Kaudella 2014–2018 jäsenvaltioille kyseiseen toimenpiteeseen tarkoitettuja varoja on lisätty huomattavasti.

- **Euroopan kalatalousrahastosta vesiviljelyyn myönnetyn tuen vaikuttavuus (10/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, oliko vesiviljelyn tukitoimenpiteet suunniteltu ja toteutettu hyvin EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla. Lisäksi selvitettiin, saatiinko Euroopan kalatalousrahastosta myönnettyille varoille vastinetta ja tuettiin varoilla vesiviljelyn kestävä kehitystä.

Tarkastuksessa havaittiin, että vuoteen 2013 päättyneellä kaudella vesiviljelyn tukitoimenpiteitä ei suunniteltu ja toteutettu hyvin EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla. Lisäksi todettiin, että Euroopan kalatalousrahastosta myönnettyille varoille ei saatu vastinetta eikä varoilla kyetty tukemaan vaikuttavasti vesiviljelyn kestävä kehitystä. Käytössä ei ollut tarkoituksenmukaista toimintakehystä, jonka avulla vesiviljelyn kestävä kehitystä koskevat EU:n tavoitteet olisi voitu toteuttaa käytännössä. Lisäksi tulokset olivat riittämättömiä. Vesiviljelyn kestävä kehitystä tukevia toimenpiteitä ei suunniteltu ja toteutettu hyvin jäsenvaltioissa. Jäsenvaltioiden kansalliset strategiasuunnitelmat ja toimenpideohjelmat eivät olleet tarpeeksi selkeitä, eikä niissä esitetty alalle johdonmukaista strategiaa. Kalatalousrahaston rahoitus vesiviljelyalan hankkeisiin kohdennettiin usein huonosti. Lisäksi tarkastuksessa havaittiin, että asianomaiset hankkeet eivät yleensä tuottaneet odotettuja tuloksia eikä niiden avulla saatu vastinetta varoille.

EU:ssa tuotetaan vesiviljelyn avulla vuosittain noin 1,3 miljoonaa tonnia kalaa, ja alan liikevaihto on neljä miljardia euroa. Vuoteen 2013 päättyneellä kaudella yksi yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteista oli edistää vesiviljelyn kestävä kehitystä. Kalatalousrahastosta oli myönnetty toukokuuhun 2013 mennessä yli 400 miljoonaa euroa vesiviljelyyn tehtäviä tuottavia investointeja koskeviin toimenpiteisiin sekä alan ympäristöä ja terveyttä koskeviin toimenpiteisiin.

- **Tavoitteena taloudellisuus: maaseudun kehittämiseen osoitettujen EU:n hankeavustusten perusteena olevien kulujen hallinta (22/2014)** – Kertomuksessa selvitettiin, olivatko komission ja jäsenvaltioiden soveltamat toimitavat vaikuttavimpia keinoja hallita maaseudun kehittämiseen myönnettyjen avustusten perustana olevia kuluja.

Tarkastuksessa ilmeni, että EU:n jäsenvaltioiden olisi mahdollista saavuttaa maaseudun kehittämiseen osoitettavien hankeavustusten kohdalla merkittäviä säästöjä ja varmistaa samalla, että rahalle saadaan parempi vastine. Tarkastajat yksilöivät jäsenvaltioissa toimivia ja kustannusvaikuttavia toimintatapoja, joita voitaisiin soveltaa maaseudun kehittämisavustuksiin liittyvien kulujen valvontaan nykyistä laajemmin. Jäsenvaltioiden valvontajärjestelmät oli suunniteltu avustushakemuksissa mainittujen tavaroiden tai palvelujen hintojen tarkastamiseen, eikä samassa määrin huomiota kohdistettu siihen, olivatko hankinnat itsessään tarkoituksenmukaisia. Tietätytyypiset hinnantarkistukset olivat aikaavieviä tai niiden avulla ei juurikaan saatu varmuutta siitä, olivatko hyväksytyt kulut kohtuulliset. Komissio ei antanut tarpeeksi ohjeita eikä levittänyt hyviä käytäntöjä ohjelmakauden alussa. Se ei varmistanut, että jäsenvaltioiden järjestelmät olivat vaikuttavia ennen kuin jäsenvaltiot hyväksyivät suuren määrän avustuksia.

Noin puolet 100 miljardin euron varoista, jotka EU oli ohjelmoinut käytettäväksi maaseudun kehittämismenoihin kaudella 2007–2013, myönnettiin avustusten muodossa kuluihin, joita aiheutuu viljelijöiden, maaseudun yritysten, yhdistysten ja paikallisviranomaisten toteuttamista investointi- ja muista hankkeista.

- **Maaseudun kehittämismenoissa esiintyvät virheet: mistä ne johtuvat ja miten niihin puututaan? (23/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, onko maaseudun kehittämisen alan toimien täytäntöönpano lakien ja säännösten mukaista. Lisäksi yksilöitiin pääasiallisia syitä maaseudun kehittämisen alan korkeaan virhetasoon.

Tarkastuksessa havaittiin, että suurin osa maaseudun kehittämispolitiikan virheistä johtuu siitä, että jäsenvaltioiden tasolla asetettuja ehtoja ei ole noudatettu. Jäsenvaltioiden valvontaviranomaiset olisivat voineet ja niiden olisi pitänyt havaita ja korjata suurin osa maatalouden kehittämisen alan investointitoimenpiteisiin liittyvistä virheistä. Valvontaviranomaisten valvontajärjestelmät ovat puutteellisia, koska tarkastukset eivät ole kattavia ja perustuvat riittämättömiin tietoihin. Viimeisten kolmen vuoden aikana aiheutuneiden maaseudun kehittämismenojen virhetaso oli keskimäärin 8,2 prosenttia. Kaksi kolmasosaa virhetasosta johtui investointitoimenpiteistä ja kolmannes pinta-alatuesta. Vain 16 prosenttia virhetasosta johtui siitä, että varsinaisia EU:n säädöksiä ei ollut noudatettu; sitä vastoin suurin osa virhetasosta (84 prosenttia) johtui siitä, että jäsenvaltioiden tasolla asetettuja ehtoja ei ollut noudatettu.

EU ja jäsenvaltiot myönsivät maaseudun kehittämispolitiikkaan ohjelmakaudella 2007–2013 yli 150 miljardia euroa, joka jaettiin lähes puoliksi investointitoimenpiteiden ja pinta-alatuen kesken. Kyseiset menot ovat erityisen virhealttiita.

- **Onko metsäpalojen ja luonnonkatastrofien metsissä aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisyä ja vahinkojen jälkeistä ennallistamista koskevaa EU:n tukea hallinnoitu hyvin? (24/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, oliko maaseuturahaston tukea, joka osoitettiin metsätalouden tuottokyvyn palauttamiseen ja ennalta ehkäisevien toimien käyttöönottoon ("toimenpide 226"), hallinnoitu hyvin ja kykenevätkö komissio ja jäsenvaltiot osoittamaan, että tuen tavoitteet on saavutettu kustannustehokkaalla tavalla.

Tarkastuksessa havaittiin, että metsäpalojen torjuntaa ja luonnonkatastrofien ja metsäpalojen metsissä aiheuttamien vahinkojen jälkeistä ennallistamista koskevaa EU:n rahoitusta ei ollut hallinnoitu hyvin. Komissio ja jäsenvaltiot eivät kykene osoittamaan, että rahoituksen avulla tavoitellut tulokset saavutettiin kustannustehokkaalla tavalla.

Viimeisten 30 vuoden aikana EU:n alueella on esiintynyt metsäpaloja vuosittain keskimäärin 480 000 hehtaarilla metsäalueita. Ennalta ehkäisevien toimenpiteiden osuus oli yli 80 prosenttia EU:n kaudelle 2007–2013 myöntämästä 1,5 miljardin euron rahoituksesta.

Turvallisuus ja kansalaisuus

Turvallisuuden ja kansalaisuuden politiikanalalla on tarkoituksena taata henkilöiden vapaa liikkuvuus ja kansalaisten suojelun korkea taso. Poliittikka kattaa eri osa-alueita EU:n ulkorajavalvonnasta siviili- ja rikosasioissa tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön; se käsittää myös turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan, poliisiyhteistyön ja rikollisuuden torjunnan. Alan menot ovat kaudella 2014–2020 – käypinä hintoina – 18 miljardia euroa, mikä on alle kaksi prosenttia koko talousarviosta.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi alalta seuraavat erityiskertomukset:

- **Kokemukset toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittämisestä Euroopan komissiossa (3/2014)** – Kertomuksessa tutkittiin, miksi komissio toimitti SIS II järjestelmän yli kuusi vuotta suunniteltua myöhemmin ja kahdeksan kertaa alkuperäistä arviota korkeammin kustannuksin. Kertomuksessa arvioitiin, oliko SIS II -järjestelmää varten käytössä koko hankkeen ajan perusteellinen toimintasuunnitelma, jossa otettiin huomioon kuluissa ja odotettavassa hyödyssä tapahtuneet keskeiset muutokset.

Tarkastuksessa havaittiin, että viivästykset ja kustannusten ylittymiset johtuivat hallinnointipuutteista, joita ilmeni komissiossa. Alkuperäinen määräaika oli epärealistinen eikä komissio pystynyt hallinnoimaan pääasiallista kehittämissopimusta vaikuttavalla tavalla ennen vuotta 2009. Alkuperäisissä kustannusarvioissa arvioitiin tarvittavan investoinnin tosiasiallinen laajuus aivan liian pieneksi. SIS II -järjestelmän kokonaiskustannukset olivat 189 miljoonaa euroa, kun alkuperäinen arvio oli 23 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi kansallisista järjestelmistä aiheutui arviolta 330 miljoonan euron kustannukset. Komissio ei pystynyt täysin osoittamaan, että SIS II -järjestelmä tuotti organisaatiolle parhaiten varoille vastinetta. Se kuitenkin hyödynsi hankkeen ensimmäisessä vaiheessa saatuja kokemuksia; lisäksi se on jo hyödyntänyt joitakin saatuja kokemuksia muiden laaja-alaisen IT-hankkeiden valmistelussa.

Schengen-tietojärjestelmää (SIS) käyttävät rajavalvojat, poliisi, tulli, viisumi- ja oikeusviranomaiset koko Schengen-alueella. Järjestelmä sisältää tietoa (kuulutuksia) henkilöistä, jotka saattavat olla osallisina vakavissa rikoksissa tai joilla ei ole oikeutta saapua EU:n alueelle tai oleskella siellä. Järjestelmä

sisältää kuulutuksia myös kadonneista henkilöistä tai kadonneesta taikka varastetusta omaisuudesta.

- **Ulkorajarahasto on edistänyt yhteisvastuuta rahoituksesta, mutta tulostulosta on parannettava ja eurooppalaista lisäarvoa on tuotettava enemmän (15/2014)** – Kertomuksesta arvioitiin ulkorajarahaston vaikuttavuutta, eurooppalaista lisäarvoa ja sitä, missä määrin rahastosta yhteisrahoitetuilla hankkeilla ja ohjelmilla saavutettiin niille asetetut tavoitteet.

Tarkastuksessa havaittiin, että ulkorajarahasto oli edistänyt EU:n ulkorajavalvontaa ja jäsenvaltioiden yhteisvastuuta rahoituksesta. Eurooppalainen lisäarvo oli kuitenkin muilta osin jäänyt vähäiseksi. Lisäksi kokonaistulosta ei voitu mitata, sillä vastuviranomaisten toteuttamassa seurannassa oli heikkouksia ja komission ja jäsenvaltioiden suorittamissa arvioinneissa havaittiin vakavia puutteita. Jäsenvaltioiden ohjelmat eivät liittyneet tiiviisti kansallisiin rajavalvonta- ja viisumistrategioihin. Ohjelmille ei myöskään ollut määritetty SMART-tavoitteita eikä mitattavissa olevia indikaattoreita. Hankkeiden valintamettelyillä ei varmistettu, että jäsenvaltioiden tosiasiallisiin tarpeisiin vastattiin. Jäsenvaltioiden riittämättömät hankintamenettelyt vaarantavat varainhoidon asianmukaisuuden. Rahaston hallinnoinnissa ilmeni vakavia puutteita tietyissä keskeisissä jäsenvaltioissa (Kreikka, Espanja ja Italia sekä rahoituksen alkuvuosina Malta).

Ulkorajarahasto on pääasiallinen rahoitusväline, jonka kautta EU tukee ulkorajojensa valvontaa. Kaudella 2007–2013 tukimäärä oli 1,9 miljardia euroa. Ulkorajarahaston kokonaistavoitteena oli auttaa nykyisiä ja mahdollisia Schengen-valtioita varmistamaan yhdenmukainen, vaikuttava ja tehokas valvonta yhteisillä ulkorajoillaan.

Globaali Eurooppa

EU:n toiminta ulkosuhteiden alalla keskittyy seuraaviin osa-alueisiin: laajentuminen; vakauden, turvallisuuden ja vaurauden luominen EU:n naapurialueille; aktiivinen toiminta kestävän kehityksen tukemiseksi kansainvälisellä tasolla ja maailmanlaajuisen poliittisen ohjausjärjestelmän edistäminen sekä strategisen turvallisuuden ja siviiliväestön turvallisuuden varmistaminen.

EU sitoi näihin tavoitteisiin 66 miljardia euroa – käypinä hintoina – kaudelle 2014–2020. Määrärahojen osuus koko talousarviosta on 6 prosenttia. Suurinta osaa menoista hallinnoi komissio joko suoraan tai edustustojensa avulla. Osaa tuesta hallinnoidaan myös yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi alalta seuraavat erityiskertomukset:

- **Euroopan ulkosuhdehallinnon perustaminen (11/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, valmisteltiinko Euroopan ulkosuhdehallinnon perustaminen riittävän hyvin, priorisoitiinko, organisoitiinko ja kohdennettiin ulkosuhdehallinnon resurssit tehokkaasti ja onko se koordinoitunut toimintansa vaikuttavasti komission ja jäsenvaltioiden kanssa.

Tarkastuksessa havaittiin, että Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi lisättävä tehokkuuttaan ja toimittava aktiivisemmin EU:n ja sen kansalaisten hyväksi. Euroopan ulkosuhdehallinto perustettiin kiireellä ilman riittäviä valmisteluja. Resurssien priorisointiin, organisointiin ja kohdentamiseen liittyvät puutteet heikensivät sen tehokkuutta. Euroopan ulkosuhdehallinnon ja komission välinen koordinointi oli vain osittain vaikuttavaa, mikä johtui lähinnä siitä, että koordinoitumekanismi eivät olleet vaikuttavia. Lisäksi tilanteeseen vaikuttivat edustustojen tiukat taloudelliset ja hallinnolliset toimintapuitteet. Koordinointia jäsenvaltioiden kanssa voidaan parantaa, jotta kyettäisiin hyödyntämään tiedonvaihtoon ja samoissa tiloissa toimimiseen liittyviä synergioita ja parantamaan konsulipalveluita, EU-kansalaisten suojele mukaan lukien.

Euroopan ulkosuhdehallinnon päätoimipaikka sijaitsee Brysselissä ja sillä on maailmanlaajuinen 140 edustuston verkosto. Euroopan ulkosuhdehallinnon budjetti vuodelle 2014 oli 519 miljoonaa euroa; määrä jakautuu päätoimipaikan (41 prosenttia) ja edustustojen (59 prosenttia) kesken.

- **EU:n antama kunnostusapu Haitin maanjäristyksen jälkeen (13/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, oliko EU:n Haitille antama kunnostusapu suunniteltu ja pantu täytäntöön hyvin. Lisäksi tutkittiin, oliko komissio yhdistänyt hätäavun tarkoituksenmukaisesti kunnostustoimiin ja kehitysapuun.

Tarkastuksessa havaittiin, että EU:n antama kunnostusapu Haitissa vuonna 2010 tapahtuneen maanjäristyksen jälkeen oli kokonaisuutena katsottuna hyvin suunniteltu ja vastasi maan keskeisiin tarpeisiin. Ohjelmia ei kuitenkaan pantu täytäntöön riittävän vaikuttavalla tavalla, eikä hätäapua, kunnostustoimia ja kehitysyhteistyötä nivelletty toisiinsa riittävällä tavalla. Useimmissa tarkastetuista ohjelmista suunnitellut tuotokset tuotettiin tai tuottaminen oli todennäköistä; viivästyksiä ilmeni kuitenkin lähes kaikissa tapauksissa. Komissio oli hyvin tietoinen vaikeasta tilanteesta, mutta se ei kuitenkaan hallinnut riittävän hyvin tiettyjä huomattavia riskejä, jotka liittyivät ohjelman tavoitteiden täytäntöönpanoon ja saavuttamiseen. Ohjelmiin kohdistettiin seurantaa, mutta komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto eivät toteuttaneet riittävän ajoissa EU:n Haitin edustuston resursseja vahvistavia toimenpiteitä. Edustustolla ei näet ollut riittäviä valmiuksia tehdä tarkastuksia paikan päällä.

Maaliskuussa 2010 yhteensä 55 rahoittajaa lupasi maksaa kunnostustoimiin ja kehitysyhteistyöhön kaikkiaan 5,4 miljardia Yhdysvaltain dollaria kaudella 2010–2012 ja 3 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuonna 2013 ja sen jälkeen. EU lukeutui pääasialisiin rahoittajiin – sen lupaaman kertaluonteisen avun määrä oli 1,2 miljardia euroa.

- **Alueellisia investointikehyksiä koskevien avustusten ja rahoituslaitosten myöntämien lainojen yhdistämisen vaikuttavuus EU:n ulkopoliittikan tukemisen kannalta (16/2014)** – Kertomuksessa perehdyttiin investointivälineiden perustamiseen ja hallinnointiin. Kertomuksessa selvitettiin myös, onko yhdistämiseltä odotetut hyödyt saavutettu.

Tarkastuksessa pidettiin myönteisenä sitä, että on perustettu mekanismeja, joiden avulla alueellisia investointivälineitä koskevat avustukset yhdistetään rahoituslaitosten myöntämiin, EU:n ulkopoliittikan tukemiseen käytettäviin lainoihin. Yhdistämismekanismit katsotaan yleisesti ottaen vaikuttaviksi. Tarkastuksessa tuotiin kuitenkin myös esiin useita keskeisiä kysymyksiä, joihin on mitä pikimmin vastattava. Välineet oli perustettu onnistuneesti, mutta yhdistämisen potentiaalisia hyötyjä ei kyetty toteuttamaan täysimääräisesti komission hallinnointipuutteiden takia. Lähes puolessa tarkastetuista hankkeista ei saatu riittävää näyttöä siitä, että avustukset olivat perusteltuja. Joissakin tapauksissa investoinnit olisi todennäköisesti toteutettu myös ilman EU:n rahoitusta. Komission olisi varmistettava, että avustukset myönnetään sellaisen perusteellisen dokumentoidun arvioinnin perusteella, jossa arvioidaan avustuksista saatavaa lisäarvoa EU:n kehitystä, naapuruuspolitiikkaa ja laajentumista koskevien tavoitteiden kannalta.

Komissio on vuodesta 2007 alkaen perustanut kahdeksan alueellista investointivälinettä. Ne yhdistävät Euroopan kehitysrahastoista ja EU:n yleisestä talousarviosta rahoitetut avustukset lainoihin, joiden myöntäjinä ovat lähinnä eurooppalaiset kehitysrahoituslaitokset. Yhdistämisen tarkoituksena on tukea investointimahdollisuuksia – usein kyse on suurista infrastruktuurihankkeista – jotka saattavat olla toteutuskelpoisia, mutta niille ei löydy riittävästi rahoitusta markkinalähteistä.

- **Voidaanko EU:n osaamiskeskusaloitteen avulla lieventää vaikuttavalla tavalla EU:n ulkopuolelta aiheutuvia kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinriskejä? (17/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, pohjautuiko aloite perusteelliseen analyysiin ennen vuotta 2010 vallinneesta tilanteesta, kyettiinkö aloitteen organisatorisen rakenteen avulla vastaamaan yksilöityihin haasteisiin ja oliko käytössä asianmukainen hallintojärjestelmä ja oliko se toiminnassa.

Tarkastuksessa pidettiin yleisesti ottaen myönteisenä sitä, kuinka osaamiskeskukset voivat lieventää kemiallisia, biologisia, säteily- ja ydinriskejä. Osaamiskeskusaloite vastaa Euroopan turvallisuusstrategiaan ja joukkotuhoojien leviämisen estämistä koskevaan EU:n strategiaan sisältyviä painopisteitä. Aloitteen yhteydessä toimintaan osallistuvat kaikki sidosryhmät kumppanimaissa, mikä edistää toteutettavien toimien kestävyyttä. Aloitteen organisatorinen rakenne on yleisesti ottaen asianmukainen, mutta sen monimutkaisuus viivästytti osaltaan hankkeiden saattamista toimintavalmiuteen.

Osaamiskeskusaloitteen yhteydessä tarkoituksena on perustaa eri puolille maailmaa alueellisia foorumeja, joiden avulla puututaan kemiallisiin, biologisiin, säteily- ja ydinaineisiin liittyviin riskeihin. Osaamiskeskusaloite on suurin yksittäinen toimenpide, joka kuuluu vakautusvälineen pitkän aikavälin osa-alueeseen. Aloitteen määrärahat kaudelle 2010–2013 olivat 100 miljoonaa euroa.

- **EuropeAidin arviointijärjestelmä ja tulospäristeinen seurantajärjestelmä (18/2014)**
– Kertomuksessa arvioitiin, ovatko kyseiset järjestelmät luotettavia, onko ne organisoitu tarkoituksenmukaisesti ja onko niihin osoitettu tarvittavat resurssit. Lisäksi tutkittiin, saadaan-ko järjestelmien avulla käyttöön relevantteja ja pitäviä havaintoja ja varmistetaanko niiden avulla, että tehtyjä havaintoja hyödynnetään optimaalisesti.

Tarkastuksessa suhtauduttiin kriittisesti järjestelmien luotettavuuteen. Arviointi ja tulospäristeinen seuranta on organisoitu hyvin, mutta enemmän huomiota pitäisi kiinnittää resurssien tehokkaaseen käyttöön. Järjestelmät eivät tuota riittävästi tietoa saavutetuista tuloksista eivätkä takaa, että tehtyjä havaintoja hyödynnetään optimaalisesti. Komission edustustojen järjestämien ja kumppanimaissa suoritettujen hanke- ja ohjelma-arviointien hallinnointi on epätydyttävää: kokonaistason valvonta on riittämätöntä, käytettyjen resurssien määrästä ei ole selvyttä ja tulokset eivät ole saatavilla.

Arviointijärjestelmä ja tulospäristeinen seurantajärjestelmä ovat Euroopan komissiossa toimivan kehitys- ja yhteistyöpäosaston (EuropeAid) käyttämän tilivelvollisuuskehityksen kaksi keskeistä osatekijää. Järjestelmien vuotuiset kokonaiskustannukset ovat 34–38 miljoonaa euroa. Järjestelmien kattamat vuotuiset kehityksenotot ovat arviolta noin 8 miljardia euroa.

- **Liittymistä valmisteleva EU:n tuki Serbialle (19/2014)** – Kertomuksessa tutkittiin, hallinnoiko komissio Serbialle kaudella 2007–2013 annettua liittymistä valmistelevaa tukea ja keskeisenä pidetyille hallinnon alalle annettua tukea vaikuttavalla tavalla.

Tarkastuksessa todettiin, että kaudella 2007–2013 annettu 1,2 miljardin euron EU-tuki oli yleisesti ottaen vaikuttavaa Serbian EU-jäsenyyden valmistelemisen kannalta. Liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) kautta myönnetty rahoitus ja muut tukimuodot auttoivat Serbiaa toteuttamaan sosiaalisia ja taloudellisia uudistuksia ja parantamaan julkista varainhoitoaan. Komissio painottaa muista IPA-edunsaajamaista saamansa kokemuksen perusteella aiempaa enemmän hallintokysymyksiä, kun se suunnittelee Serbialle myönnettävää taloudellista ja muunlaista tukea. Komissio hallinnoi vaikuttavalla tavalla Serbialle hallinnon alalla ja korruption torjunnassa annettavaa muuta kuin taloudellista apua. Komission toiminta oli myös vaikuttavaa valmisteltaessa Serbiaa EU:n varojen hajautettuun hallinnointiin, mutta ainoastaan IPA:n hallintorakenteiden kapealla alalla.

Neljännes IPA-rahoituksesta osoitettiin hallintoon, jonka komissio oli yksilöinyt Serbian kohdalla kaikkein haasteellisimmaksi alaksi; kyseinen määrä oli noin 170 miljoonaa euroa vuosina 2007–2013. EU täydentää IPA-rahoitusta muilla kuin taloudellisilla keinoilla auttaakseen Serbiaa valmistautumaan EU:n jäsenyyteen.

Hallinto

EU:n toimielinten, virastojen ja muiden elinten hallintomenot kattavat henkilöstömenot, kuten palkat ja eläkkeet, sekä kiinteistöihin, laitteisiin, energiaan, viestintään ja tietotekniikkaan liittyvät menot. Kaudelle 2014–2020 varatut alan menot ovat – käypinä hintoina – 70 miljardia euroa (6 prosenttia EU:n koko talousarviosta).

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuinin antoi alalta seuraavan erityiskertomuksen:

- **Miten EU:n toimielimet ja elimet laskevat, vähentävät ja kompensoivat kasvihuonekaasupäästöjään? (14/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, sovelsivatko EU:n toimielimet ja elimet toimintapolitiikkaa, jonka avulla pyrittiin vähentämään niiden hallinnollisten toimien ympäristövaikutusta, ja toteutettiinko tätä toimintapolitiikkaa vaikuttavasti.

Tarkastuksen pohjalta kehoitettiin, että EU:n toimielimet ja elimet kehittäisivät yhteisen toimintapolitiikan kasvihuonekaasujen ("hiilijalanjälki") vähentämiseksi. Eurooppalaisen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) käyttöönotto edistyy hitaasti, ja päästöjen tosiasiallisesta määrästä on saatavilla hajanaisia tietoja. Ainoastaan muutamat toimielimet ja elimet soveltavat ympäristöä säästävää hankintaa järjestelmällisesti.

EU:n toimielimet ja elimet ovat onnistuneet kääntämään rakennustensa energiankulutuksesta johtuvien kasvihuonekaasupäästöjen kasvusuuntauksen laskuun, mutta saatavilla olevien tietojen perusteella ei kuitenkaan pystytty havaitsemaan selkeitä vähennyssuuntauksia muille päästölähteille, esim. virkamatkoista aiheutuville päästöille. Yli puolella tarkastetuista EU:n toimielimistä ja elimistä ei ollut määrällisiä päästöjen vähennystavoitteita.

EU:n ympäristöpolitiikka tähtää korkeaan suojelutasoon. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaan ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä unionin politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen kestävä kehityksen edistämiseksi.

Tulot / omat varat

Omat varat ovat EU:n tuloja, joilla rahoitetaan unionin menot. Omia varoja on kolmentyyppisiä: perinteiset omat varat (tuontitullit EU:n ulkopuolelta tulevasta tuonnista ja sokerin tuotantomaksut), arvonlisäveroon perustuvat omat varat sekä bruttokansantuloon perustuvat omat varat (EU:n talousarvion suurin tulolähde).

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi alalta seuraavan erityiskertomuksen:

- **Hallinnoidaanko etuuskohtelukauppaa koskevia menettelyjä asianmukaisesti? (2/2014)**
– Kertomuksessa tarkasteltiin, arvioiko komissio etuuskohtelukauppaa koskevien menettelyjen taloudelliset vaikutukset asianmukaisesti. Lisäksi arvioitiin, kyettiinkö valvontatoimilla varmistamaan vaikuttavasti, että tuontiin ei voida soveltaa etuuskohtelua virheellisesti ja aiheuttaa siten tulonmenetyksiä EU:lle.

Tarkastuksessa havaittiin, että komissio on ajan myötä parantanut vaikutustenarviointiensa laatua, mutta se ei siitä huolimatta edelleenkaan analysoi riittävällä tavalla etuuskohtelukauppaa koskevien menettelyjen taloudellista vaikutusta. EU menettää tuloja, koska jäsenvaltioiden tullivalvontatoimet ovat puutteellisia ja niiden avulla ei aina onnistuta estämään tapauksia, joissa tuontiin sovelletaan etuuskohtelua virheellisesti.

Ei-vastavuoroisissa menettelyissä EU myöntää etuuskohtelun kehitysmaille, jotta näillä olisi tulliton pääsy EU:n markkinoille, mikä puolestaan edistää köyhyyden vähentämistä ja kestäväää kehitystä. Euroopan unioniin tuotiin vuonna 2011 etuuskohtelukauppaa koskevien menettelyjen mukaisesti tavaraa yli 242 miljardin euron arvosta; määrä on 14 prosenttia EU:n tuonnista.

Rahoitus- ja talousalan ohjaus

Euroopan unionin talouden ohjausjärjestelmän tarkoituksena on ehkäistä tai havaita ja korjata ongelmalliset talouden kehityssuuntaukset, esimerkiksi liian suuri julkisen talouden alijäämä tai julkinen velka, jotka voivat olla kasvun esteenä ja vaarantaa julkisten varojen kestävästä käytöstä.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin antoi ensimmäisen erityiskertomuksensa tältä alalta.

- **Euroopan pankkivalvonnan kehittyminen – Euroopan pankkiviranomainen ja sen muuttuva toimintaympäristö (5/2014)** – Kertomuksessa arvioitiin, ovatko komissio ja Euroopan pankkiviranomainen (EPV) hoitaneet asianmukaisesti velvollisuutensa, jotka liittyvät pankkialan sääntely- ja valvontajärjestelmää koskevien uusien järjestelyjen perustamiseen. Lisäksi tarkasteltiin, miten hyvin uudet järjestelyt toimivat.

Tarkastuksessa havaittiin, että komission toteuttama pankkialan lainsäädäntöuudistus ja Euroopan pankkiviranomaisen perustaminen olivat merkittäviä ensimmäisiä askelia vastauksena rahoituskriisiin. EPV toimii osana pankkialan uutta sääntely- ja valvontajärjestelmää. Puutteita havaittiin useammassa kuin yhdessä maassa toimivien pankkien valvonnassa, EU:n pankkien häiriönsietokyvyn arvioinnissa ja kuluttajansuojan edistämisessä. EPV:lla oli vähän lakisäädteistä toimivaltaa ja henkilöstöä vuonna 2011 suoritettuja stressitestejä varten. Lisäksi stressitestit suoritettiin ilman EU:n tasoisia "varautumisjärjestelyjä". Vaikka stressitestit auttoivat käynnistämään pääomapohjan vahvistamisen lukuisissa pankeissa, ne myös paljastivat rajoitteet, joita ilmenee, jos pääomapohjan vahvistamista ei yhdistetä sijoitussalkun laadun arviointiin. EPV:n tuleva rooli pankkivalvonnassa herättää kysymyksiä; kysymyksiä herättävät myös EPV:lle kuuluvat ja EKP:lle kuuluvat tehtävät ja vastualueet.

Komissio toteutti rahoituskriisin jälkimainingeissa pankkisektoria vakauttavia toimenpiteitä. Pyyntöjenä oli vahvistaa sääntelykehystä ja valvontaa pankkien ja eritoten useammassa kuin yhdessä maassa toimivien pankkien osalta. Sääntelyn muutoksia koskevat laajat ehdotukset johtivat EPV:n perustamiseen vuonna 2011. EPV:n toiminta-alaan kuuluvat Euroopan pankkivalvonta ja kuluttajansuoja.

Kaikki erityiskertomukset julkaistaan kokonaisuudessaan tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) ja niitä saa EU bookshopista (bookshop.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Lausunnot ja muut tuotokset vuonna 2014

Tilintarkastustuomioistuin edistää EU:n varainhoidon parantamista antamalla lausuntoja sellaisista uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on taloudellista vaikutusta. Lausuntoja pyytävät muut EU:n toimielimet, ja lainsäädäntävallan käyttäjät – Euroopan parlamentti ja neuvosto – hyödyntävät niitä työssään. Tilintarkastustuomioistuin voi myös laatia oma-aloitteisia kannanottoja ja arvioita muista aiheista. Tilintarkastustuomioistuin julkaisi omasta aloitteestaan **kannan korruptiontorjuntatoimia koskevasta komission kertomuksesta**, kun taas **analyysi EU:n talousarviosäästöistä, joita voitaisiin tavoitella keskittämällä Euroopan parlamentin toiminta yhteen toimipaikkaan**, laadittiin vastauksena Euroopan parlamentin pyyntöön.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin tuotti **seitsemän lausuntoa**, joissa käsiteltiin useita tärkeitä aiheita:

- ehdotus asetukseksi jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi annetun asetuksen muuttamisesta (1/2014)
- ehdotus Euroopan unionin virkamiesten ja muun henkilöstön palkkojen ja eläkkeiden sekä näihin palkkoihin ja eläkkeisiin sovellettavien korjauskeinojen mukauttamiseksi (2/2014)
- ehdotus kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavan varainhoitoasetuksen muuttamisesta siirtymävaiheen rahoitusjärjestelyn täytäntöön panemiseksi (3/2014)
- ehdotus Eurooppa-koulujen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen muuttamiseksi (4/2014)
- ehdotus sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (OHIM) antaman, harmonisointiviraston varainhoitosäännökset sisältävän asetuksen muuttamiseksi (5/2014)
- ehdotus Euroopan petostentorjuntavirastosta (OLAF) annetun asetuksen muuttamisesta prosessuaalisten takeiden valvojan tehtävän perustamiseksi (6/2014)
- ehdotus asetukseksi Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmän muuttamisesta (7/2014).

Yleiskatsaukset

Euroopan unioni uudistui merkittävästi vuonna 2014. Muutosten vuoksi tilintarkastustuomioistuin kehitti ja tuotti uudentyypisen tuotteen, yleiskatsauksen. Kussakin yleiskatsauksessa käsitellään laajaa aihealuetta tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyön ja toimielimelle kertyneen osaamisen ja kokemuksen pohjalta. Yleiskatsaukset on tarkoitettu perustaksi tilintarkastustuomioistuimen sidosryhmien konsultoinnille ja vuoropuhelulle sidosryhmien kanssa. Yleiskatsauksissa tilintarkastustuomioistuin voi esittää näkemyksiään huomionarvoisista aiheista, joihin ei varsinaisesti kohdenneta tarkastusta. Ensimmäinen yleiskatsaus julkaistiin syyskuussa 2014 ja siinä käsiteltiin tilivelvollisuutta ja julkista tarkastusta EU:ssa (ks. **laatikko**). Yleiskatsausta käytettiin pääasiallisena viitemateriaalina tilivelvollisuutta EU:ssa koskevassa konferenssissa lokakuussa 2014 (ks. sivu 42). Toisen yleiskatsauksen otsikkona oli ”Yleiskatsaus EU:n talousarviohallintoon kohdistuviin riskeihin: EU-varojen optimaalinen käyttö”, ja se julkaistiin marraskuussa 2014. Siinä käsiteltiin EU:n rahavirtoja ja esitettiin yhteenveto kysymyksistä, joihin on vastattava, jotta kyetään varmistamaan muun muassa, että EU:n veronmaksajat saavat EU:n talousarviosta peräisin oleville varoille paremman vastineen (ks. **laatikko**).

Lausunnot ja yleiskatsaukset julkaistaan kokonaisuudessaan 23:lla EU:n kielellä tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu).

2
yleiskatsausta
vuonna 2014

Yleiskatsaus tilivelvollisuuteen ja julkiseen tarkastukseen EU:ssa: puutteita, päällekkäisyyksiä ja haasteita

Yleiskatsauksen tarkoituksena on edistää pohdintaa ja keskustelua aiheesta, jolla on tosiasiallista merkitystä EU:n institutionaalisen järjestelmän demokraattisen oikeutuksen kannalta.

Yleiskatsauksessa kuvataan tilivelvollisuusjärjestelmän keskeiset piirteet, julkisen tarkastuksen rooli ja pitävän tilivelvollisuus- ja tarkastusketjun keskeiset osatekijät. Siinä tuodaan esiin kuusi tärkeää osa-aluetta, joihin kohdistuu tilivelvollisuutta ja julkista tarkastusta koskevia haasteita EU:n tasolla. Lisäksi yleiskatsauksessa analysoidaan tilivelvollisuus- ja tarkastusjärjestelyjä, joita sovelletaan erilaisiin uusiin EU:n välineisiin ja hallitustenvälisiin välineisiin, jotka on kehitetty rahoituskriisin seurauksena.

Lopuksi tilintarkastustuomioistuimen yleiskatsauksessa kuvataan, kuinka tilivelvollisuutta ja julkista tarkastusta voidaan parantaa EU:n tasolla esimerkiksi seuraavin keinoin:

- o otetaan käyttöön lisääntyneeseen yhteistyöhön perustuva EU:n ja jäsenvaltioiden välinen valvontajärjestelmä, jota sovelletaan koordinoituihin välineisiin ja hallitustenvälisiin välineisiin
- o otetaan käyttöön yhdenmukaisemmat ja kattavammat järjestelyt, joita sovelletaan kaikkiin EU:n toimielinten hallinnoimiin toimintapolitiikkoihin, välineisiin ja varoihin
- o paremmat hallinto- ja valvontajärjestelmät ovat ennakkoehto EU:n toimintaan ja varainkäyttöön liittyvälle avoimuudelle, hyvälle hallinnolle ja tilivelvollisuudelle
- o painotetaan EU:n toimintapolitiikkojen vaikutuksen ja tulosten mittaamista tapauksissa, joissa EU:n talousarviolla on vähäinen merkitys, mutta joihin liittyy merkittävää EU:n tason sääntelyä tai lainsäädäntöä
- o ehkäistään kalliita tarkastuspäällekkäisyyksiä EU:n toimintapolitiikkojen ja varainkäytön osalta varmistamalla, että kullakin tasolla tarkastajat voivat riittävästi luottaa muiden tarkastajien tekemään työhön.

Yleiskatsaus EU:n talousarviohallintoon kohdistuviin riskeihin: EU-varojen optimaalinen käyttö

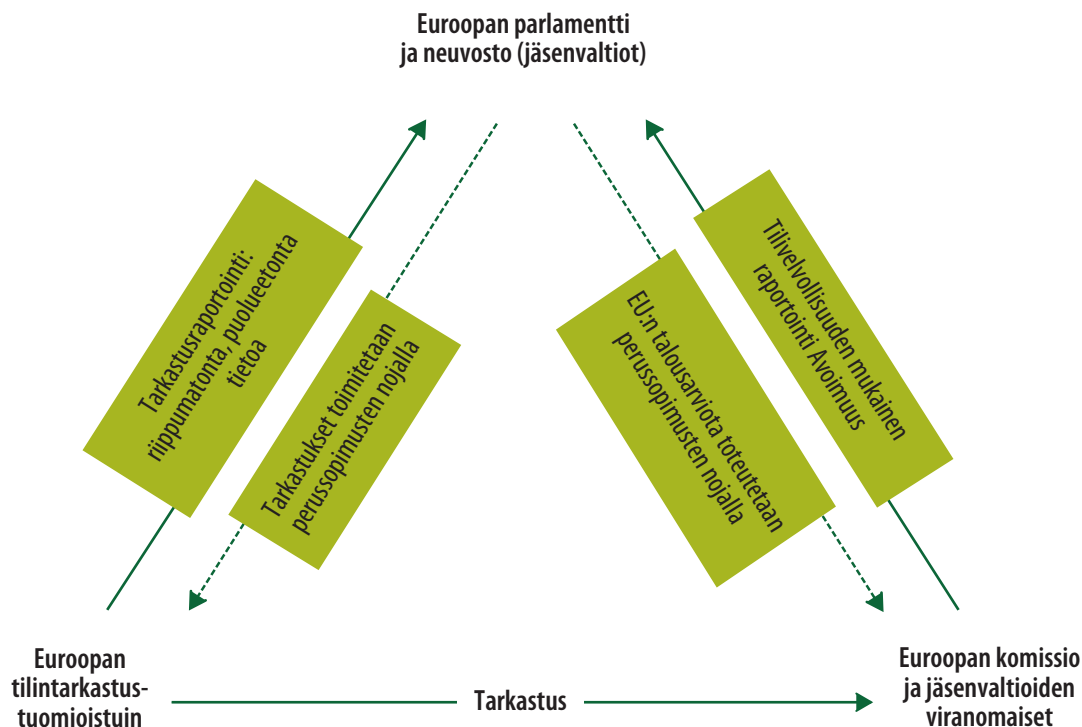
Yleiskatsaukseen on koottu tilintarkastustuomioistuimen huomioita kaikista EU:n talousarviohallinnon osa-alueista ajankohtana, jolloin jäsenvaltioiden hallitukset ja veronmaksajat haluavat, että heidän EU:n talousarvioon maksamilleen varoille saadaan parempi vastine.

Yleiskatsauksessa luodaan EU:n tulojen ja menojen tarkastamisesta kertyneellä 35 vuoden kokemuksella katsaus EU:n varainhoitoon ja esitetään yhteenveto kysymyksistä, joihin on vastattava sen varmistamiseksi, että EU:n varoille saadaan parempi vastine. Analyysia täydennetään yksityiskohtaisella tausta-aineistolla, joka koskee eri tulo- ja menoalojen pääpiirteitä ja niihin liittyviä kysymyksiä. Analyysin yhteydessä esitetään parannusehdotuksia.

Yleiskatsauksessa yksilöidään useita keskeisiä huomionarvoisia seikkoja, joita ovat muun muassa seuraavat:

- EU:n tukeen liittyvien tukikelpoisuussääntöjen ja muiden ehtojen liiallinen monimutkaisuus vaikeuttaa niiden ymmärtämistä, hallintoa ja tarkastamista ja johtaa eriäviin tulkintoihin
- julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ja menettelyjä ei aina sovelleta – joko tahallisesti tai koska niitä ei ole ymmärretty oikein – mikä johtaa EU:n rahoittamien hankkeiden kulujen lisääntymiseen tai hankkeiden viivästymiseen
- jäsenvaltioiden viranomaisten valmiudet hallinnoida ja käyttää EU-varoja voivat olla puutteelliset, mikä lisää virheriskiä ja riskiä siitä, että varainkäyttö on heikkolaatuista
- puutteellinen koordinaatio EU:n ja kansallisten talousarvioiden kesken, yhteisrahoitukseen käytettävissä olevien jäsenvaltioiden varojen puute sekä sääntöjenmukaisuuden painottaminen tulosten sijasta
- suuri määrä edellisen menokauden sitoumuksia täytyy vielä rahoittaa EU:n talousarviosta.

EU:n hallinnointiin ja varainhoidon valvontaan sovellettava tilivelvollisuusjärjestelmä

Kaavio tilivelvollisuutta ja julkista tarkastusta EU:ssa koskevasta yleiskatsauksesta.

Suhteet sidosryhmiin

Tilintarkastustuomioistuimen EU:n tilivelvollisuuden hyväksi tekemän työn merkitys riippuu suurelta osin siitä, kuinka tilintarkastustuomioistuimen keskeiset yhteistyökumppanit hyödyntävät sen työtä ja tuotteita tilivelvollisuusprosessissa. Näitä yhteistyökumppaneita ovat poliittiset päätöksentekoelementit, jotka huolehtivat EU:n varojen käytön julkisesta valvonnasta (Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja kansalliset parlamentit). Tilintarkastustuomioistuin sitoutuu vuosia 2013–2017 koskevassa strategiassaan lujittamaan sisäisiä järjestelyjä, joiden avulla seurataan ulkoista kehitystä ja hoidetaan suhteita yhteistyökumppaneihin.

Tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet **pitävät säännöllisesti yhteyttä Euroopan parlamentin valiokuntaan** ja erityisesti talousarvion valvontavaliokuntaan. Vuonna 2014 presidentti Caldeira osallistui kahteen talousarvion valvontavaliokunnan kokoukseen sekä useisiin Euroopan parlamentin täysistuntoihin. Hän muun muassa esitteli tilintarkastustuomioistuimen vuosittaisen työohjelman ja vuosikertomukset. Yksi tilintarkastustuomioistuimen strategisista tavoitteista on kumppanuuden lujittaminen keskeisten sidosryhmien, kuten Euroopan parlamentin erityisvaliokuntien ja neuvoston komiteoiden kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin nimitti huhtikuussa 2014 Ville Itälän vasta perustettuun institutionaalisista suhteista vastaavan jäsenen tehtävään. Tämä lujitti strategisella tasolla tilintarkastustuomioistuimen suhteita muihin EU:n toimielimiin ja muun muassa paransi mahdollisuuksia lisätä tilintarkastustuomioistuimen työn vaikutusta.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuimen muut jäsenet olivat yhteensä 64 kertaa kuultavina 17:ssä talousarvion valvontavaliokunnan kokouksessa. Aiheena olivat tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukset ja erityiskertomukset. Yksittäiset talousarvion valvontavaliokunnan jäsenet laativat keskustelujen jälkeen tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomusten pohjalta mietintöjä, muun muassa erityiskertomuksia koskevan alustavan mietinnön vuoden 2013 vastuuvapausmenettelyä varten. Talousarvion valvontavaliokunta alkoi vuonna 2014 järjestelmällisesti kutsua erityisvaliokuntia kokouksiin, joissa esiteltiin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksia. Tämä auttaa lisäämään tilintarkastustuomioistuimen työn vaikutusta.

Myös vuonna 2014 pidettiin perinteinen talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen jäsenten yhteiskokous. Se järjestettiin lokakuussa tilintarkastustuomioistuimen tiloissa Luxemburgissa.

Euroopan parlamentti hyväksyi alkuvuodesta 2014 mietinnön, joka koski **Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tulevaa asemaa**. Tilintarkastustuomioistuin suhtautui myönteisesti mietinnössä esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan kaikenlainen uudistaminen olisi nähtävä laajemmin osana EU:n tilivelvollisuuden lisäämiseen liittyvää haastetta. Tilintarkastustuomioistuin alkoi käsitellä asianomaisia kysymyksiä toimivaltuuksiensa puitteissa etenkin tilintarkastustuomioistuimen työn, sidosryhmäsuhteiden ja resurssien käytön osalta. Tilintarkastustuomioistuin edistyi näiden kysymysten ratkaisemisessa, mikä tuoti esiin vuonna 2014 julkaistussa vertaisarvioinnissa (ks. ”Merkittäviä tapahtumia”).

Tilintarkastustuomioistuin oli monilta osin jo toteuttamassa useita parannusaloitteita osana vuosien 2013–2017 strategiansa täytäntöönpanoa. Aloitteet koskivat tarkastus- ja raportointiprosessien tehostamista sekä joustavampaa resurssien organisoitua. Tämän tuloksena kertomuksia tuotettiin vuoden mittaan enemmän ja keskimäärin lyhyemmässä ajassa. Tarkastusprosessin odotetaan vielä tehostuvan ja sen vaikuttavuuden lisääntyvän vuonna 2014 käynnistetyn sisäisen uudistuksen ansiosta.

Euroopan parlamentti pyysi päätöslauselmassaan marraskuussa 2013 tilintarkastustuomioistuinta laatimaan kattavan analyysin EU:n talousarviovarojen mahdollisista säästöistä, joita voitaisiin saavuttaa, jos parlamentilla olisi vain yksi toimipaikka. Analyysiin oli sisällytettävä myös työajan menetyksen vähenemisen ja tehokkuuden lisääntymisen muodossa saatavat säästöt. Tilintarkastustuomioistuin esitteli työnsä tulokset heinäkuussa 2014. Se totesi, että toiminnan siirtämisellä Strasbourgista Brysseliin voitaisiin saavuttaa merkittäviä säästöjä ja että toiminnan siirtämisellä Luxemburgista Brysseliin voitaisiin saavuttaa vain vähäisiä lisäsäästöjä.

Tilintarkastustuomioistuimen presidentti Vítor Caldeira ja jäsen Danièle Lamarque ottivat vastaan Ranskan senaatin jäsenen Nicole Bricqin (keskellä).

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin jatkoi **säännöllistä yhteistyötä neuvoston kanssa** sen monissa eri kokoonpanoissa ja eri toiminnanaloilla. Presidentti Caldeira esitteli joulukuussa 2014 vuosikertomukset talous- ja raha-asioiden neuvostolle. Tilintarkastustuomioistuinta pyydettiin säännöllisesti esittämään erityiskertomuksia neuvoston eri komiteoille ja työryhmille.

Yksi tilintarkastustuomioistuimen ensisijaisista tavoitteista on varmistaa, että **suhteet kansallisiin parlamentteihin ovat toimivat**. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet esittelevät usein tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukset omassa maassaan. Tilintarkastustuomioistuin tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan Eurooppa-asioista ja varainhoidon valvonnasta vastaaville kansallisten parlamenttien valiokunnille. Vuoden mittaan tilintarkastustuomioistuimessa vieraili lukuisia valtuuskuntia kansallisista parlamenteista. Muun muassa Ranskan senaatti vieraili tilintarkastustuomioistuimessa heinäkuussa 2014. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin kutsui joulukuussa 2014 järjestettyyn jäsenten vuotuisen seminaariin keskeisten sidosryhmien edustajia esittämään näkemyksiä tilivelvollisuuteen EU:ssa liittyvistä haasteista.

Tilintarkastustuomioistuin tekee Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kanssa yhteistyötä, jonka tarkoituksena on torjua EU:n talousarvioon kohdistuvia petoksia. Tilintarkastustuomioistuin välittää OLAFin käsiteltäväksi kaikki tarkastusten aikana havaitsemansa tai kolmansien osapuolten tilintarkastustuomioistuinta ilmoittamat tapaukset, joissa epäillään petoksen, lahjonnan tai muun laittoman toiminnan vaarantavan EU:n taloudellisia etuja. Vuoden 2014 kuluessa tilintarkastustuomioistuin ilmoitti OLAFille 16:sta tarkastustyön aikana havaitusta tapauksesta, joissa epäiltiin petosta, lahjontaa tai laitonta toimintaa.

Yhteistyö muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa

Tilintarkastustuomioistuin tekee muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa yhteistyötä lähinnä seuraavissa yhteyksissä:

- EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten yhteyskomitea
- EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselinten verkosto
- julkisten tarkastuselinten kansainväliset järjestöt, kuten ylimpien tarkastuselinten kansainvälinen järjestö (INTOSAI) ja sen alueellinen ryhmä Euroopassa (EUROSAI).

Tilintarkastustuomioistuin tarkisti ja päivitti kansainvälistä yhteistyötä koskevaa strategiaansa syyskuussa 2014 (ks. **laatikko**).

EUROSAI-kongressi Haagissa kesäkuussa 2014.

Kansainvälistä yhteistyötä koskeva tilintarkastustuomioistuimen strategia

Tilintarkastustuomioistuimen yhteistyöstrategian tarkoituksena on sen vuosien 2013–2017 kokonaisstrategian mukaisesti maksimoida toimielimen panos EU:n julkisen tilivelvollisuuden hyväksi etenkin lisäämällä kahden- ja monenvälistä yhteistyötä relevanttien kumppaneiden kanssa (esimerkiksi ylimmät kansalliset tarkastuselimet ja kansainväliset tarkastusalan järjestöt). Tilintarkastustuomioistuimen tarkastusveloitteet ulottuvat aiheisiin, joilla on Euroopan laajuista vaikutusta (esimerkiksi rahoitusalan ohjaus) tai maailmanlaajuista vaikutusta (esimerkiksi ilmastomuutos), mikä entisestään lisää kansainvälisen yhteistyön merkitystä.

Tilintarkastustuomioistuimen yhteistyöstrategialle on asetettu seuraavat painopisteet:

- Keskeisenä painopisteenä pysyy EU-tason yhteistyö yhteyskomitean kautta ja myös kunkin EU:n jäsenvaltion ylimmän kansallisen tarkastuselimen kanssa erikseen. Tähän voi sisältyä osallistuminen yhteisiin tarkastuksiin ja tilivelvollisuuteen liittyvään työhön EU:n talousarvion ja muiden EU:n toimintapolitiikan alojen osalta.
- EU:n laajenemista ajatellen tilintarkastustuomioistuin jatkaa tukeaan EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselinten valmiuksien kehittämiseksi.
- Tilintarkastustuomioistuin aikoo lisätä kansainvälisissä tarkastusalan järjestöissä (esimerkiksi INTOSAI) osallistumistaan yhteistyöhön, joka koskee ammatillisten standardien määrittämistä. Standardien määrittäminen on tärkeää valmiuksien kehittämiseksi ja tietämyksen jakamiselle julkisella sektorilla.

Tilintarkastustuomioistuin edistää yhteistyöstrategiansa ja muiden viimeaikaisten toimenpiteiden, kuten hiljattain käyttöön otettujen korkean tason konferenssien ja kokousten, avulla tietoisuutta varainhoidosta ja tilivelvollisuudesta EU:ssa.

EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastus- elinten yhteyskomitea

Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin ja jäsenvaltioiden kansalliset tarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen. Tilintarkastustuomioistuin tekee aktiivista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten kanssa yhteyskomitean kautta. Yhteistyömuotoja ovat muun muassa vuotuinen kokous sekä erilaiset työryhmät, verkostot ja erityistyöryhmät, jotka on perustettu käsittelemään kaikkien kannalta kiinnostavia asioita.

Tilintarkastustuomioistuin otti lokakuussa 2013 hoitaakseen yhteyskomitean puheenjohtajuuden vuoden ajaksi. Puheenjohtajan ominaisuudessa tilintarkastustuomioistuin isännöi yhteyskomitean vuotuista kokousta lokakuussa 2014. Asialistan pääaiheita olivat seminaari yhteistyön tiivistämisestä (etenkin Eurooppa 2020 -strategian ja pankkiunionin osalta), raportointi yhteyskomitean ja sen työkumppanien toiminnasta sekä yhteyskomitean jäsenten toimittamat Euroopan unioniin liittyvät tarkastukset.

Tilintarkastustuomioistuin tekee myös kahdenvälistä yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten kanssa. Hyvä esimerkki tästä on tilintarkastustuomioistuimen ja Puolan ylimmän tarkastuselimen Najwyższa Izba Kontroliin yhteistyöhanke. Hankkeessa Puolan ylimmän tarkastuselimen tarkastajat osallistuvat aktiivisesti tilintarkastustuomioistuimen Puolassa toimittamaan tarkastukseen, jonka aiheena oli eläintautien hävittäminen, valvonta ja seuranta. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tekee Puolan ja Portugalin ylimpien tarkastuselinten kanssa yhteistyötä Eurooppa 2020 -strategian osalta varainhoitovuoden 2014 vuosikertomukseensa sisältyvää tuloksellisuutta koskevaa lukua varten.

Yhteyskomitean kokous Luxemburgissa 15.–17. lokakuuta 2014.

EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselin-ten verkosto

Tilintarkastustuomioistuimien toimii yhteistyössä EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselin-ten kanssa yhteyskomiteaa vastaavan verkoston¹ kautta. Tilintarkastustuomioistuin auttoi vuoden 2014 mittaan verkostoa toimittamaan energia-tehokkuutta koskevan rinnakkaisen tuloksellisuuden tarkastuksen muun muassa antamalla verkoston käyt- töön tarkastettavan alan asiantuntijoita ja tuloksellisu- den tarkastuksen metodologian asiantuntijoita.

Julkisten tarkastuselin-ten kansainväliset järjestöt

Tilintarkastustuomioistuin osallistui edelleen täysimää- räisesti ja aktiivisesti INTOSAI:n toimintaan vuonna 2014 ja oli merkittävässä tavalla mukana useissa sen komite- oissa ja työryhmissä:

- INTOSAI-tavoite 1: jäsen ammatillisten standar- dien komiteassa sekä tilintarkastusta, säännön- mukaisuuden tarkastusta ja tuloksellisuuden tarkastusta käsittelevissä alakomiteoissa
- INTOSAI-tavoite 2: jäsen valmiuksien kehittämistä käsittelevässä komiteassa ja sen alakomiteassa, joka edistää parhaita käytäntöjä ja laadunvarmen- nusta vapaaehtoisten vertaisarviointien avulla
- INTOSAI-tavoite 3: jäsen ammatilliseen tietä- mykseen liittyvää tiedonvaihtoa käsittelevässä komiteassa ja sen työryhmissä, jotka käsittelevät ympäristötarkastuksia sekä rahoitusjärjestelmän nykyaikaistamista ja sääntelyn uudistamista.

¹ Tammikuussa 2015 verkostoon kuului kuusi ehdokasmaata (Albania, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Islanti, Montenegro, Serbia ja Turkki) sekä yksi mahdollinen ehdokasmaa (Bosnia ja Hertsegovina). Kosovo* on osallistunut verkoston toimintaan tarkkailijana marraskuusta 2013 lähtien.

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

Tilintarkastustuomioistuin osallistui 9. EURO- SAI-kongressiin kesäkuussa 2014 ja järjesti sen yhtey- dessä tuloksellisuuden mittaamista käsittelevän semi- naarin. Lisäksi se osallistui EUROSAI:n hallintoneuvoston 41. ja 42. kokoukseen (tilintarkastustuomioistuin on ollut hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2011).

Tilintarkastustuomioistuin on toiminut aktiivisesti eten- kin seuraavissa EUROSAI:n valmisteluelimissä: tietotek- niikkaa ja ympäristötarkastuksia käsittelevissä työryh- missä, tarkastusten laatuun liittyviä hyviä käytäntöjä sisältävän sähköisen tietokannan perustamista ja ylläpi- toa käsittelevässä seurantakomiteassa sekä tarkastuk- sen ja etiikan erityistyöryhmässä. Lisäksi tilintarkastus- tuomioistuimesta tuli vasta perustetun, katastrofeihin ja suuronnettomuuksiin osoitettujen avustusvarojen tarkastusta käsittelevän työryhmän jäsen.

Tilintarkastustuomioistuin osallistui aktiivisesti IN- TOSAI:n alueellisten työryhmien välisten yhteiskon- ferenssien yhteydessä toiseen ASOSAI²-EUROSAI-yh- teiskonferenssiin, jossa keskityttiin ISSAI-standardien³ antamisesta aiemmin saatuihin kokemuksiin ja niiden vaikutuksiin tulevaisuudessa.

² Aasian ylimpien tarkastuselin-ten järjestö.

³ Ylimpien tarkastuselin-ten kansainväliset standardit.

Merkittäviä tapahtumia

Tilintarkastustuomioistuinta koskeva kansainvälinen vertaisarviointi

Tilintarkastustuomioistuin pyysi vuonna 2013 Ranskan, Saksan ja Ruotsin ylimpiä kansallisia tarkastuselimiä laatimaan vertaisarvioinnin käytännöistä, joita tilintarkastustuomioistuin soveltaa tuloksellisuuden tarkastuksissaan. Vertaisarvioinneissa hyödynnettiin kaikkien kolmen kumppanin kokemusta, ja arviointi oli erittäin hyödyllinen sekä tilintarkastustuomioistuimen että arvioijien kannalta. Menetelmät perustuivat ylimpien tarkastuselinten työtä säänteleviin yleisesti hyväksyttyihin kriteereihin, ja niissä otettiin huomioon kansainvälisten standardien sisältämät ohjeet.

Vertaisarviointi julkaistiin tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla vuonna 2014 (eca.europa.eu). Arvioijat totesivat siinä, että tilintarkastustuomioistuin on saanut aikaan merkittävää edistystä vuonna 2008 tehdyn edellisen vertaisarvioinnin jälkeen. Tilintarkastustuomioistuin on analysoinut haasteita, joita EU:n monimutkainen institutionaalinen kehys aiheuttaa, ja toteuttanut useita toimia lisätäkseen tarkastustensa vaikuttavuutta ja tehokkuutta ja parantaakseen tarkastuskertomustensa laatua. Arvioijat katsoivat, että tilintarkastustuomioistuimen olisi tehostettava ja nopeutettava päätöksentekoa sekä parannettava suositusten esitystapaa tarkastuskertomuksissa.

Kansainvälisissä tarkastusstandardeissa suositellaan kansainvälisten vertaisarviointien suorittamista. Ylimmillä tarkastuselimillä on niiden avulla mahdollisuus halutessaan saada kansainvälisiin standardeihin perustuva arvio siitä, kuinka ne hoitavat tehtäviään. Tilintarkastustuomioistuin toimi vuonna 2014 Liettuan ylintä tarkastuselintä koskevan vertaisarvioinnin vetäjänä. Lisäksi tilintarkastustuomioistuinta pyydettiin arvioimaan Sveitsin ylintä tarkastuselintä sekä osallistumaan Espanjan ja Latvian ylimmistä tarkastuselimistä laadittuihin vertaisarviointeihin.

Korkean tason konferenssi EU:n tilivelvollisuuden parantamisesta

Vasemmalta oikealle: kabinettipäällikkö Jacques Sciberras, tilintarkastustuomioistuimen jäsen Kevin Cardiff, tilintarkastustuomioistuimen presidentti Vitor Caldeira ja Euroopan parlamentin varapuhemies Olli Rehn.

Tilintarkastustuomioistuin järjesti lokakuussa 2014 korkean tason konferenssin. Konferenssiin kokoontui useita sidosryhmiä, joiden tehtävänä on varmistaa, että Euroopan unioni on tilivelvollinen EU:n tavoitteiden saavuttamista varten käyttämistään julkisista varoista. Konferenssissa käsiteltiin EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla ilmeneviä puutteita, päällekkäisyyksiä ja haasteita, jotka on yksilöity tilintarkastustuomioistuimen yleiskatsauksessa tilivelvollisuuteen ja julkiseen tarkastukseen EU:ssa (ks. s. 35).

Konferenssi tarjosi tilaisuuden keskusteluun, johon osallistui jäseniä ja edustajia seuraavilta tahoilta: Euroopan parlamentti, Euroopan komissio, Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan keskuspankki, Euroopan investointipankki, Euroopan vakausmekanismi, kansalliset tarkastuselimet ja tiedemaailma. Konferenssissa pohdittiin, miten järjestelyjä olisi kehitettävä vastauksena talouden, talousarvioiden ja rahapolitiikan yhdentymisen kehitykseen. Keskusteluissa painotettiin tilivelvollisuutta EU:ssa erityisesti keskuspankkien ja valvontaviranomaisten osalta sekä kriisin aikaisten ja kriisin jälkeisten rakenteiden, ulkopuolisen osallistumisen avulla tapahtuvan EU-varojen vipuamisen ja EU:n tuloksellisuuden painoarvon lisäämisen osalta. Konferenssin osanottajat olivat yhtä mieltä siitä, että hallintoviranomaisten, parlamenttien ja tarkastajien olisi tehtävä enemmän yhteistyötä EU:n ja kansallisella tasolla, jotta kansalaiset saisivat paremmin käsityksen siitä, kuinka tuloksellisia EU:n toimintapolitiikat ja ohjelmat ovat.

Liettuan kansallisten viranomaisten kanssa sovittujen kumppanuuksien lujittaminen

Tilintarkastustuomioistuimen korkean tason valtuuskunta vieraili Liettuassa syyskuussa tarkoituksenaan lujittaa kumppanuuksia maan parlamentin, hallituksen, keskuspankin ja ylimmän tarkastuselimen kanssa. Lisäksi pyrittiin edistämään EU:n varojen optimaalista käyttöä ja valvontaa Liettuassa. Tilintarkastustuomioistuin ja sen kumppanit Liettuassa vaihtoivat näkemyksiä EU:n tilivelvollisuuden parantamiseen liittyvistä painopisteistä ja etsivät parhaita keinoja yhdessä edistää EU:n varoilla aikaansaataavaa lisäarvoa. Lisäksi ne pohtivat tapoja auttaa Liettuan poliittisia päättäjiä ja parlamenttia hyödyntämään tilintarkastustuomioistuimen tarkastustuloksia parhaalla mahdollisella tavalla.

Vierailun aikana tilintarkastustuomioistuimen valtuuskunta osallistui aktiivisesti Liettuan parlamentin konferenssiin, jonka aiheena olivat tilivelvollisuuden ja julkisen tarkastuksen haasteet. Lisäksi valtuuskunta keskusteli kumppaneidensa kanssa aiheista, jotka liittyvät rahoitus- ja talousalan ohjaukseen, sekä hyödyistä, joita Liettualle koituu euroalueeseen liittymisestä (1. tammikuuta 2015).

Vierailu Liettuaan aloitti EU:n jäsenvaltioihin tehtävien vierailujen sarjan, jonka avulla tilintarkastustuomioistuin aikoo tulevina vuosina lujittaa kumppanuuksiaan EU-varojen hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuimen valtuuskunnan ja Liettuan ylimmän tarkastuselimen tapaaminen.

Tilintarkastustuomioistuimen kollegio

Tilintarkastustuomioistuimen kollegiossa on yksi jäsen kustakin jäsenvaltiosta. Perussopimuksen mukaisesti tilintarkastustuomioistuimen jäsenien toimikausi on kuusi vuotta. Sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Jäsenet nimitetään yhteen tilintarkastustuomioistuimen viidestä jaostosta. Jaostot hyväksyvät tarkastuskertomuksia ja lausuntoja ja tekevät päätöksiä laajemmista strategisista ja hallinnollisista kysymyksistä. Jokainen jäsen on myös vastuussa tietyistä hänelle osoitetuista tehtävistä, jotka liittyvät pääasiassa tarkastukseen. Varsinaisen tarkastustyön tekevät tilintarkastustuomioistuimen tarkastajat. Tarkastustyötä koordinoi asiasta vastaava tilintarkastustuomioistuimen jäsen kabinettinsa avustuksella. Tilintarkastustuomioistuimen jäsen esittelee tarkastuskertomuksen jaostossa

ja/tai kollegiossa hyväksymistä varten ja tämän jälkeen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja muille asiaan-kuvuluville sidosryhmille sekä tiedotusvälineille.

Euroopan unionin neuvosto nimitti vuonna 2014 asianomaisten jäsenvaltioiden ehdotusten perusteella ja Euroopan parlamenttia kuultuaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimeen kuusi uutta jäsentä. Heistä neljä – Alex Brenninkmeijer (Alankomaat), Danièle Lamarque (Ranska), Nikolaos Milionis (Kreikka) ja Phil Wynn Owen (Yhdistynyt kuningaskunta) – aloitti tehtävissään 1. tammikuuta ja loput kaksi – Klaus-Heiner Lehne (Saksa) ja Oskar Herics (Itävalta) – aloittivat 1. maaliskuuta 2014.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen 28 jäsentä valitsivat 23. tammikuuta 2014 Vítor da Silva Caldeiran kolmivuotiskaudelle tilintarkastustuomioistuimen presidentiksi. Presidentti valvoo tilintarkastustuomioistuimen työtä ja edustaa toimielintä ulkoisissa yhteyksissä.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet vuoden 2014 lopussa.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenten 1000. kokous 27. lokakuuta 2014.

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN 31. joulukuuta 2014

Presidentti

Vitor Manuel
da SILVA CALDEIRA
Portugali

I jaosto – Luonnonvarojen suojeleminen ja hallinta

Puheenjohtaja
Rasa
BUDBERGYTĖ
Liettua

Jan
KINŠT
Tšekin tasavalta

Kersti
KALJULAIU
Viro

Augustyn
KUBIK
Puola

Kevin
CARDIFF
Irlanti

Nikolaos
MILIONIS
Kreikka

II jaosto – Rakennepolitiikan alat, liikenne ja energia

Puheenjohtaja
Henri
GRETHEN
Luxemburg

Ladislav
BALKO
Slovakia

Iliana
IVANOVA
Bulgaria

George
PUFAN
Romania

Phil
WYNN OWEN
Yhdistynyt kuningaskunta

Oskar
HERICS
Itävalta

III jaosto – Ulkoiset toimet

Puheenjohtaja
Karel
PINXTEN
Belgia

Szabolcs
FAZAKAS
Unkari

Hans Gustaf
WESSBERG
Ruotsi

Danièle
LAMARQUE
Ranska

Klaus-Heiner
LEHNE
Saksa

IV jaosto – Tulot, tutkimus ja sisäiset politiikat sekä Euroopan unionin toimielimet ja elimet

Puheenjohtaja
Milan Martin
CVIKL
Slovenia

Louis
GALEA
Malta

Pietro
RUSSO
Italia

Baudilio TOMÉ
MUGURUZA
Espanja

Neven
MATES
Kroatia

Alex
BRENNINKMEIJER
Alankomaat

CEAD-jaosto – Koordinointi, arviointi, laadunvarmennus ja kehittäminen

Puheenjohtaja
Igors
LUDBORŽS
Latvia

Lazaros S.
LAZAROU
Kypros

Henrik
OTBO (+ 1/2/2015)
Tanska

Institutionaalisista suhteista vastaava jäsen

Ville
ITÄLÄ
Suomi

Tilintarkastustuomioistuimen strategia vuosiksi 2013–2017: täytäntöönpanon edistyminen

Vuosi 2014 oli tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2013–2017 strategian toinen täytäntöönpanovuosi. Tällä kaudella tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on maksimoida EU:n julkista tilivelvollisuutta lisäävän työnsä arvo. Tätä varten tilintarkastustuomioistuin on määrittänyt seuraavat painopisteet:

- o tilintarkastustuomioistuimen tuotteissa keskitytään tilivelvollisuuden parantamiseen
- o työskennellään muiden tahojen kanssa tavoitteena tilintarkastustuomioistuimen myötävaikutuksen voimistaminen EU:n tilivelvollisuuden alalla
- o kehitetään edelleen tilintarkastustuomioistuinta ammattimaisena tarkastuselimenä
- o hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla tilintarkastustuomioistuimen tietämystä, taitoja ja asiantuntemusta
- o annetaan näyttöä tilintarkastustuomioistuimen tuloksellisuudesta ja tilivelvollisuudesta.

Strategia auttoi vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuinta käynnistämään merkittävän toiminnan organisointia koskevan muutoksen. Kaksi sisäistä strategiatyöryhmää – tarkastusprosessin tehostamista käsittelevä työryhmä sekä tehtävien ja vastuualueiden parempaa määrittelyä käsittelevä työryhmä – esitteli työnsä tulokset. Tämä tapahtui samoihin aikoihin kun Euroopan parlamentti laati tilintarkastustuomioistuimen tulevaa asemaa koskevan mietinnön ja tilintarkastustuomioistuinta koskevan vertaisarvioinnin tulokset esiteltiin.

Eri suositusten täytäntöönpano yhdistettiin suureksi uudistushankkeeksi, joka käynnistettiin vuoden 2014 loppupuolella ja joka jatkuu vuoden 2016 puoliväliin saakka. Uudistuksella on kaksi tavoitetta. Ensinnäkin tavoitteena on tehostaa tarkastusprosessia. Erityiskertomusten tuotantoaikojen pitäisi lyhentyä, ja vuosikertomuksen osalta on tarkoitus keskittyä tiettyihin aiheisiin ja säästää resursseja. Toiseksi tavoitteena on muuttaa tilintarkastustuomioistuin tehtävälähtöiseksi organisaatioksi. Näin toimiten voi entistä paremmin ohjata resurssinsa niihin tarkastuksiin ja arviointeihin, joista on EU:n kansalaisille eniten lisäarvoa.

Tilintarkastustuomioistuimen toiminnan tuloksellisuuden mittaaminen

Tilintarkastustuomioistuin on vuodesta 2008 alkaen soveltanut **keskeisiä tulosindikaattoreita**. Niiden avulla **johto saa tietoa** tavoitteiden saavuttamisesta ja sidosryhmät toiminnan tuloksellisuudesta. Lisäksi ne tukevat päätöksentekoa. Indikaattorit vastaavat tilintarkastustuomioistuimen asettamia painopistealueita, ja niiden avulla kuvataan tilintarkastustuomioistuin tuloksellisuutta ja tilivelvollisuutta ammattimaisena tarkastuselimenä.

Indikaattoreilla pyritään mittaamaan tilintarkastustuomioistuimen työn laadun ja vaikutuksen keskeisiä osatekijöitä. Huomiota kiinnitetään erityisesti keskeisten sidosryhmien mielipiteeseen sekä resurssien käytön tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen. Keskeiset tulosindikaattorit päivitettiin strategiakautta 2013–2017 varten.

Tilintarkastustuomioistuimen työn laatu ja vaikutus

Tilintarkastustuomioistuin hyödyntää kertomustensa laadun ja vaikutusten arvioinnissa sidosryhmien suorittamaa arviointia, asiantuntija-arviointeja sekä EU:n varainhoidon parantamiseen tähtäävien suositusten täytäntöönpanon seurantaa. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin mittaa medianäkyvyyttään.

Sidosryhmien suorittama arviointi

Tilintarkastustuomioistuin pyysi pääasiallisia sidosryhmiään (Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokuntaa ja budjettivaliokuntaa, neuvoston budjettikomiteaa, keskeisiä tarkastuskohteita komissiossa ja EU:n virastoissa sekä EU:n ylimpien tarkastuselinten pääjohtajia) arvioimaan vuonna 2014 julkaistujen tilintarkastustuomioistuimen kertomusten **hyödyllisyyttä ja vaikutusta**. Arviointi suoritettiin viisiportaisella asteikolla ”erittäin vähäisestä” ”erittäin suureen”.

Sidosryhmien suorittama arviointi

Kertomusten hyödyllisyys

Kertomusten todennäköinen vaikutus

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

■ Erittäin suuri ■ Suuri ■ Keskimääräinen ■ Vähäinen ■ Erittäin vähäinen

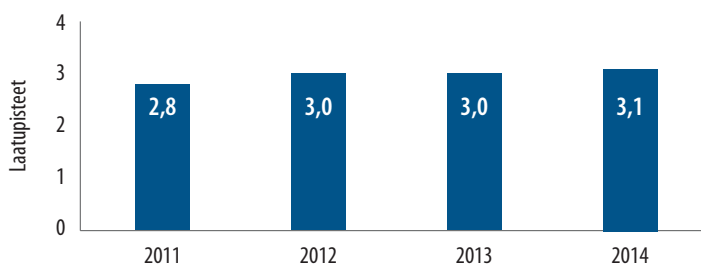
Vastausten mukaan 94 prosenttia keskeisistä sidosryhmistä on sitä mieltä, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksista on heidän työnsä kannalta hyötyä (98 prosenttia vuonna 2013). Vastaaajista 91 prosenttia katsoo, että kertomuksilla on vaikutusta (94 prosenttia vuonna 2013).

Asiantuntija-arviot

Riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat suorittavat vuosittain laadunarviointia arvioimalla otokseen poimittujen tilintarkastustuomioistuimen kertomusten sisältöä ja esitystapaa. Vuonna 2014 he arvioivat kahdeksan erityiskertomusta ja vuoden 2013 vuosikertomukset. Arvioijat pisteyttivät kertomusten eri osatekijöiden laadun nelitasoisella asteikolla ”huomattavan heikosta” (1) ”korkeatasoiseen” (4).

Tulokset eivät ole viime vuosina juurikaan muuttuneet, ja ne osoittavat tilintarkastustuomioistuimen kertomusten olevan laadultaan suhteellisen hyvää tasoa.

Asiantuntija-arviot tilintarkastustuomioistuimen kertomuksista

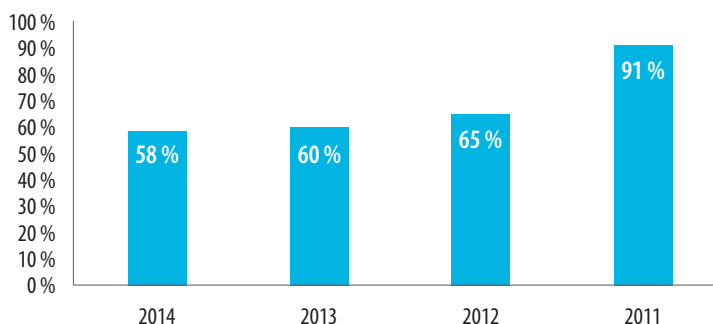

Suosituksen täytäntöönpanon seuranta

Yksi tärkeimmistä keinoista, joilla tilintarkastustuomioistuin edistää EU:n varainhoidon kehittämistä, ovat tarkastuskertomuksissa esitetyt suositukset. Tietyt suositukset voidaan panna täytäntöön nopeasti, kun taas toiset ovat monimutkaisempia, joten niiden täytäntöönpano kestää kauemmin.

Tilintarkastustuomioistuin seuraa järjestelmällisesti, missä määrin tarkastuskohteet ovat **panneet** sen **suositukset täytäntöön**. Vuoden 2014 loppuun mennessä 69 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen vuosina 2011–2014 antamasta lähes kuudesta sadasta suosituksesta oli pantu täytäntöön. Tämä merkitsee, että täytäntöönpanoaste nousi vuosina 2010–2013 annettujen suositusten kohdalla, kun sitä verrataan vuoden 2013 täytäntöönpanoasteeseen (60 prosenttia).

Tilintarkastustuomioistuimen suositusten täytäntöönpano suositusten esittämisen vuoden mukaisesti

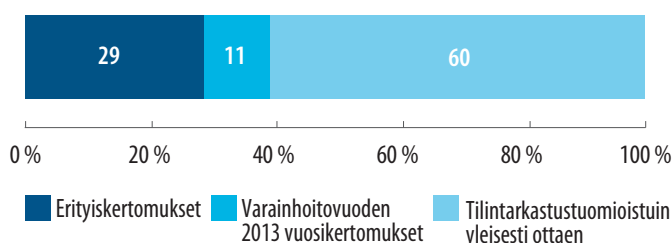

Näkyvyys medioissa

Tilintarkastustuomioistuimen medianäkyvyyttä mittava indikaattori kuvastaa toimielimen **vaikutusta medioissa**. Indikaattori liittyy strategiseen tavoitteeseen, joka koskee tietoisuuden lisäämistä tilintarkastustuomioistuimesta sekä sen tuotteista, tarkastushavainnoista ja johtopäätöksistä.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin yksilöi yli 5 100 verkkoartikkelia, jotka liittyivät sen erityiskertomuksiin, vuotta 2013 koskevaan vuosikertomukseen tai toimieliemeen yleisesti ottaen. Näistä artikkeleista 40 prosenttia käsitteli tarkastuskertomuksia ja lopuissa viitattiin yleisemmin tilintarkastustuomioistuimeen ja sen tekemään työhön.

Mediassa esillä olleet aiheet

Yli 800
julkaistua artikkelia
lentoasemia käsittelevästä
tilintarkastustuomioistui-
men erityiskertomuksesta

Resurssien tehokas ja vaikuttava käyttö

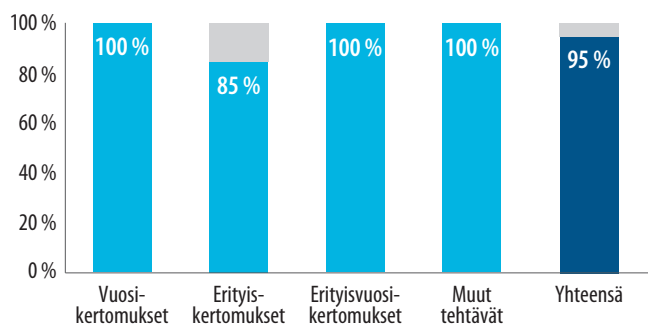
Tilintarkastustuomioistuin arvioi resurssiensa käytön tehokkuutta ja vaikuttavuutta sen perusteella, kuinka hyvin se kykenee panemaan täytäntöön työohjelmansa, toimittamaan oikea-aikaisia tarkastuksia ja varmistamaan henkilöstönsä ammatillisen pätevyyden.

Työohjelman täytäntöönpano

Tilintarkastustuomioistuin suunnittelee tarkastuksensa ja muut tehtävänsä vuotuisessa työohjelmassa ja seuraa niiden täytäntöönpanon edistymistä ympärivuotisesti.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin pani täytäntöön 95 prosenttia työohjelmastaan (90 prosenttia vuonna 2013). Vuosikertomukset ja erityisvuosikertomukset toteutettiin suunnitellusti; erityiskertomuksista 85 prosenttia toteutettiin suunnitelmien mukaan (70 prosenttia vuonna 2013). Vuoden 2014 keskeneräiset tuloksellisuuden tarkastukset on siirretty vuodelle 2015.

Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2014 työohjelman täytäntöönpano

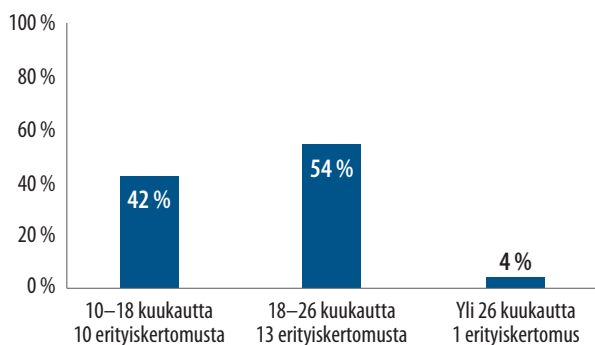

Erityiskertomusten tuottaminen

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksilla voi olla vaikutusta vain, jos ne annetaan oikeaan aikaan. Tilintarkastustuomioistuin on onnistunut viime vuosina lyhentämään tarkastuskertomustensa tuottamisaikaa. Vuosien 2013–2017 strategiassa tilannetta pyritään edelleen parantamaan. Vaikutusten pitäisi olla mitattavissa lähivuosina.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin tuotti 24 erityiskertomusta, joista 42 prosenttia valmistui tavoitellun 18 kuukauden aikarajan puitteissa (37 prosenttia vuonna 2013). Vuonna 2014 annettujen erityiskertomusten tuottamiseen kului aikaa keskimäärin 19 kuukautta (20 kuukautta vuonna 2013).

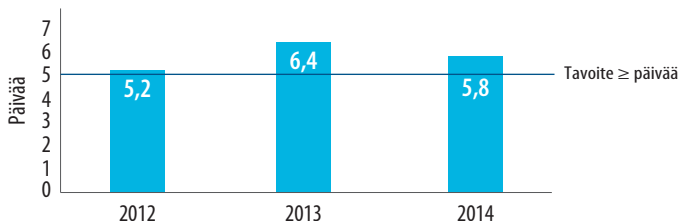
Vuonna 2014 annettujen erityiskertomusten tuottamiseen käytetty aika

Täydennyskoulutus

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii kansainvälisen tilintarkastajaliiton (IFAC) julkaisemien ohjeiden mukaisesti tarjoamaan keskimäärin 40 tuntia (viisi päivää) ammatillista täydennyskoulutusta (muuta kuin kieltenopetusta) tarkastajaa kohden.

Vuosittaiset täydennyskoulutuspäivät tarkastajaa kohti laskettuna

■ Ammatilliseen täydennyskoulutukseen käytetyt päivät keskimäärin tarkastajaa kohden (ei sisällä kieltenopetusta)

Tilintarkastustuomioistuin ylitti jälleen tarkastushenkilöstön täydennyskoulutukselle asetetun tavoitteen, mikä osoittaa, kuinka tärkeänä tilintarkastustuomioistuin pitää henkilöstön kehittämistä.

Kun kieliopinnot otetaan huomioon, tarkastajat saivat vuonna 2014 koulutusta keskimäärin kymmenen päivän verran.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstön jakautuminen

Euroopan julkisen talouden tilanne on vaikea, joten tilintarkastustuomioistuimien sovelsi jälleen henkilöstönsä talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta joulukuussa 2013 tehdyn toimielinten sopimuksen mukaista vuosittaista yhden prosentin vähennystä, jota on tarkoitettu soveltaa viiden vuoden ajan (2013–2017).

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöä vähennettiin näin ollen 891 henkilöstä 882 henkilöön (virkamiehiä sekä väliaikaisia toimihenkilöitä). Luku ei sisällä tilintarkastustuomioistuimen jäseniä, sopimussuhteisia toimihenkilöitä, tilintarkastustuomioistuimessa työkomennuksella työskenteleviä kansallisia asiantuntijoita eikä harjoittelijoita. Tarkastusjaostoissa työskentelee 561 henkilöä, joista 113 tilintarkastustuomioistuimen jäsenten kabineteissa.

Resurssien optimaalista hyödyntämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi kaikkia toimintoja pyrittiin myös vuonna 2014 tehostamaan yksinkertaistamalla menettelyjä. Tukitoiminnoista siirrettiin edelleen henkilöstöä tarkastustoimintaan vuonna 2014. Tätä kuitenkin kompensoi tiettyjen tukitoimien siirtäminen tilintarkastustuomioistuimen jäsenten kabineteista hallinnolliselle poolille sekä viestinnästä ja institutionaalisista suhteista vastaavan henkilöstön siirtäminen presidentin alaisiin yksiköihin.

Palvelukseenotto

Tilintarkastustuomioistuimen henkilöstön jäsenet ovat koulutus- ja ammatilliselta taustaltaan hyvin erilaisia, ja heidän työnsä laadukkuus ja työhön sitoutumisensa näkyvät toimielimen tuotoksessa. Tilintarkastustuomioistuin noudattaa palvelukseenotossa EU:n toimielinten yleisiä periaatteita ja palvelussuhteen ehtoja, ja sen henkilöstöön kuuluu sekä vakituisia virkamiehiä että määräaikaisilla sopimuksilla työskenteleviä henkilöitä. Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO) järjestää avoimia kilpailuja, joiden kautta voi hakea tilintarkastustuomioistuimen virkoihin.

Vuonna 2014 järjestettiin sisäinen kilpailu palkkaluokalle AST 1 sekä menettely tiedottajan valitsemiseksi. Tilintarkastustuomioistuin tarjosi lisäksi vuoden mittaan yliopisto-opiskelijoille 77 harjoittelujaksoa, joiden kesto oli kolmesta viiteen kuukautta.

Tilintarkastustuomioistuin otti vuonna 2014 palvelukseensa 78 työntekijää: 31 virkamiestä, 29 tilapäistä toimihenkilöä, 13 sopimussuhteista toimihenkilöä ja viisi työkomennuksella olevaa kansallista asiantuntijaa. Erityisen hyvin tilintarkastustuomioistuin onnistui uuden tarkastushenkilöstön palvelukseenotossa. Avointen toimien määrä on ollut noin 3 prosenttia vuodesta 2011 alkaen (27 toimea 31 päivänä joulukuuta 2014).

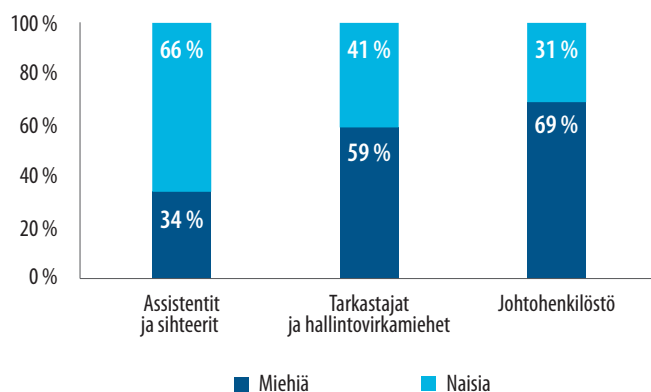
Tilintarkastustuomioistuimen henkilöstön jakautuminen 31. joulukuuta 2014	2012	2013	2014
Tarkastus	573	576	561
Kääntäminen	143	147	141
Hallinto	139	137	141
Presidentin alaisuuteen kuuluvat yksiköt	32	31	39
Yhteensä	887	891	882

Sukupuolijakauma

Tilintarkastustuomioistuin noudattaa henkilöstöhallinnossa ja palvelukseenotossa muiden toimielinten tavoin yhtäläisten mahdollisuuksien politiikkaa. Tilintarkastustuomioistuimessa työskentelee yhtä paljon miehiä (50 prosenttia) ja naisia (50 prosenttia); naisten osuus on vuosien mittaan vähitellen kasvanut.

Seuraava kaavio osoittaa miesten ja naisten jakautumisen vastualueittain 31. joulukuuta 2014. Tilanne on pysynyt viime vuodet melko muuttumattomana.

Eri sukupuolten osuus henkilöstöryhmittäin vuonna 2014

Tarkastuksen tukitoiminnot

Johtohenkilöstön kansallisuus ja sukupuoli 31. joulukuuta 2014

Naisia	Miehiä	Kansallisuus ¹	Johtajia	Yksikönpäälliköitä
	4	Belgian	1	3
1		Bulgarian		1
	1	Tšekin tasavallan		1
1	1	Tanskan		2
3	4	Saksan	1	6
	1	Viron		1
	3	Irlannin	1	2
1	2	Kreikan	1	2
3	4	Espanjan	1	6
	8	Ranskan	1	7
	1	Kroatian		1
1	2	Italian		3
		Kyproksen		
1		Latvian		1
1	1	Liettuan	1	1
		Luxemburgin		
	1	Unkarin		1
1		Maltan		1
1	1	Alankomaiden		2
	1	Itävallan		1
	1	Puolan		1
2	1	Portugalin		3
1		Romanian		1
1		Slovenian		1
	1	Slovakian		1
1		Suomen		1
1		Ruotsin		1
1	8	Yhdistyneen kuningaskunnan	4	5
21	46	Yhteensä	11	56

¹ Jäsenvaltiot luetellaan protokollan mukaisessa järjestyksessä.

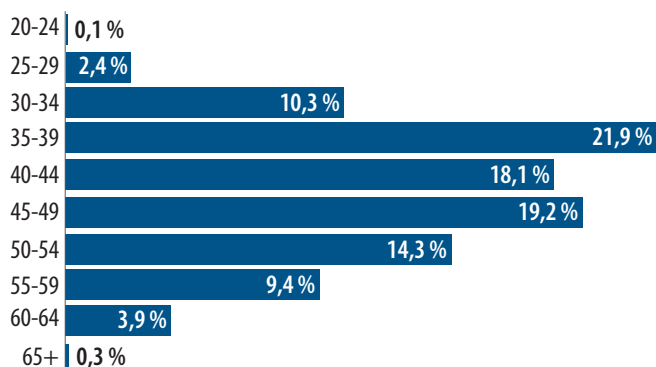
Yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevan tilintarkastustuomioistuimen toimintasuunnitelman tarkoituksena on saavuttaa sukupuolten tasapainoinen jakauma kaikilla tasoilla. Viimeisimpien palvelukseenottomenettelyjen jälkeen naisten osuus koko AD 5–AD 8 -henkilöstöstä on 48 prosenttia (eli enemmän kuin vuonna 2009, jolloin naisia oli 43 prosenttia).

Kun otetaan huomioon ylemmän johdon oletettu vaihtumisaste seuraavan 5–10 vuoden kuluessa, naisten kasvanut osuus AD-tasolla lisää todennäköisesti tulevaisuudessa naisten osuutta johtotehtävissä.

Ikäjakauma

Henkilöstön ikäjakauma osoittaa, että aktiivipalveluksessa 31. joulukuuta 2014 työskennelleestä henkilöstöstä 53 prosenttia on korkeintaan 44-vuotiaita.

Tilintarkastustuomioistuimessa työskentelevistä 67 johtajasta ja yksikönpäälliköstä 27 (eli 40 prosenttia) on iältään vähintään 55-vuotiaita. Näin ollen huomattava osa johtohenkilöstöstä vaihtuu eläkkeelle jäämisen seurauksena seuraavien 5–10 vuoden kuluessa.

Tukipalvelut

Täydennyskoulutus

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii edelleen kehittämään ammattimaisena tarkastuselimenä ja parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntämään keräämäänsä tietämystä, taitoja ja asiantuntemusta. Siksi sen henkilöstö tarvitsee jatkuvaa koulutusta pysyäkseen ajan tasalla ammattialansa kehityksestä ja oppiakseen uusia taitoja. Lisäksi henkilöstöllä on oltava hyvä kielitaito tilintarkastustuomioistuimen tarkastusympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Tilintarkastustuomioistuimen henkilöstö – tarkastajat ja muut työntekijät – osallistuivat täydennyskoulutukseen keskimäärin 8 päivänä vuonna 2014. Kielikurssien osuus täydennyskoulutuksesta pienenee edelleen. Vuonna 2014 kielikurssien osuus kokonaismäärästä oli 43 prosenttia, kun se vuonna 2013 oli 46 prosenttia.

Tilintarkastustuomioistuin haluaa hyödyntää käytävissä olevia resursseja ja teknologiaa optimaalisella tavalla. Siksi se on vuodesta 2014 alkaen tarjonnut henkilöstölle räätälöityjä verkkokursseja sulautuvana opetuksena, jossa osallistujat opiskelevat yleistä teoriaa verkossa ennen opetusta luokahuoneessa. Lisäksi tilintarkastustuomioistuimessa järjestettiin edelleen sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden pitämiä esitelmia tarkastusalan ja muiden relevanttien alojen kehityksestä. Esitelmät liittyivät tilintarkastustuomioistuimen tavoitteeseen, joka koskee sisäistä tietämyksen jakamista ja tarkastajien pysymistä ajan tasalla uusimmista julkisen sektorin tarkastuksen kehityssuunnista.

Kääntäminen

Kääntäminen on tarkastuksen tukitoiminto, jonka avulla tilintarkastustuomioistuin voi toteuttaa tehtävänsä ja täyttää viestintään liittyvät tavoitteensa asettamalla tuotoksensa EU:n kansalaisten saataville heidän omalla kielellään. Vuonna 2014 käännettyjen sivujen kokonaismäärä oli 4 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013. Yli 98 prosenttia käännöksistä valmistui määräajassa.

Sen lisäksi, että tilintarkastustuomioistuimen käännösosasto huolehti tavanomaisesta käännöstyöstä, se lisäsi entisestään kääntäjien osallistumista toimielimen tarkastus- ja ydintoimintoihin: kääntäjät toimivat kielivälittäjinä 40 tarkastuksessa paikalla eri puolilla EU:ta ja antoivat kieliapua myös tarkastuskertomusten laatimisen eri vaiheissa.

Vuonna 2014 käännösosasto paneutui erityisesti laadunvarmennukseen. Tässä yhteydessä se hyväksyi ensimmäisen käännösten laatukäsikirjan ja kehitti asiaspalautejärjestelmän. Lisäksi käännösosasto tarkisti ja optimoi käännöstyön kulkua ja käynnisti yhdessä tietotekniikkaosaston kanssa työn automatisoinnin tehostaakseen toimintaansa.

Tietotekniikka

Vuonna 2014 tietotekniikkaosasto mukautti käytössä olevia tietojärjestelmiä vastaamaan uusia henkilöstösääntöjä. Lisäksi tietotekniikkaosasto toteutti seuraavat toimet:

- Tietotekniikkaosasto konsolidoi panostuksensa tiedonhallintaan: tarkastuksen tukivälineestä (Assyst2) otettiin käyttöön peräkkäisiä versioita niin, että varainhoitovuotta 2014 koskevaa tarkastuslausumaa varten tehtävä työ voidaan toteuttaa uuden järjestelmän avulla. Tilintarkastustuomioistuimen sivustoa (eca.europa.eu) voidaan nyt käyttää mobiililaitteiden, kuten älypuhelimien, avulla. Käyttöön otettiin myös uusi omaverkko, joka painottaa aiempaa enemmän tiedon jakamista ja levittämistä.
- Tietotekniikkaosasto toteutti uusia hankkeita edistääkseen tilintarkastustuomioistuimen vaikuttavuutta ja tehokkuutta: tarkastusten hallinnointiin tarkoitettu AMS-järjestelmä on kaikilta osin toimintavalmis käytettäväksi tarkastusten suunnittelussa ja ajankäytön raportoinnissa; Euroopan komission konekäännösväline MT@EC on nyt koko henkilöstön käytettävissä osana sisäistä välineistöä; asiakirjojen viralliseen rekisteröintiin tilintarkastustuomioistuimessa tarkoitetun järjestelmän (Adonis 2) uusi versio on otettu käyttöön; ensimmäiset testit tilintarkastustuomioistuimen paperittomia kokouksia varten on tehty; tarkastajien liikkuvuutta on edistetty uusien mobiililaitteiden avulla (kannettavat skannerit; kannettavat tietokoneet, joissa on kaksoiskäynnistys jne.).

Tietotekniikkaosasto on huolehtinut kaikesta kehitystyöstä ja tuotetoimituksista samalla, kun se on varmistanut tilintarkastustuomioistuimen toiminnan turvallisuuden ja jatkuvuuden. Se esimerkiksi testasi vuonna 2014 täysimittaista hätätilanteista palautumista, kun K3-rakennus oli otettu käyttöön, ja uudisti tietotekniikan eri osatekijöitä (muun muassa käynnistämällä tilintarkastustuomioistuimen sähköpostijärjestelmän vaihdoksen).

Hallinto ja toimitilat

Varainhoidosta ja tukitoiminnoista vastaavan osaston tehtävänä on tarjota riittävät resurssit, palvelut ja järjestelyt, joiden avulla tilintarkastustuomioistuin voi huolehtia tehtävistään ja saavuttaa strategiset tavoitteensa. Osasto varmistaa myös, että tarvittava rahoitus, sisäiset kontrollit ja kirjanpitomekanismit ovat käytössä tilintarkastustuomioistuimen kaikkien toimintojen tueksi. Osasto pyrki vuonna 2014 lisäämään entisestään toimintansa tehokkuutta ja taloudellisuutta.

Osasto kehittää toimielimelle ympäristöasioiden hallintajärjestelmää yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) periaatteiden mukaisesti. Tarkoituksena on saada EMAS-todistus vuoden 2016 loppuun mennessä.

Vuonna 2014 osasto vei päätökseen useita toimia, joilla saatiin aikaan konkreettisia tuloksia ja jotka osoittavat tilintarkastustuomioistuimen sitoutuneen ympäristönäkökulman huomioimiseen. Tällaisia toimia ovat muun muassa seuraavat:

- hyväksyttiin ympäristöä koskevat toimintaperiaatteet
- tehtiin ympäristöanalyysi ja lainsäädännön noudattamista koskeva tarkastus
- lisättiin henkilöstölle suunnattujen ympäristökampanjoiden määrää neljästä (vuonna 2013) kahdeksaan (vuonna 2014)
- saatiin K3-rakennukselle BREEAM-ympäristösertifikaatti (BREEAM on maailman johtava ekologisesti kestävien rakennusten suunnittelu- ja arviointimenetelmä) ja säilytettiin erinomaisen jätehuollon ansiosta saatu sertifikaatti
- kannustettiin henkilöstöä käyttämään kestäviä liikennemuotoja ottamalla käyttöön uusi pyörävarasto, jonka yhteydessä on pyöräilijöille tarkoitettuja suihkuja ja pukuhuone, asentamalla latausasema sähköautoja varten ja varaamalla helppokäyttöisiä parkkipaikkoja yhteiskyydillä kulkevien käyttöön.

Taloudelliset tiedot

Tilintarkastustuomioistuin saa rahoituksensa Euroopan unionin yleisestä talousarviosta. Tilintarkastustuomioistuin talousarvion osuus on noin 0,093 prosenttia EU:n kaikista menoista ja 1,58 prosenttia hallintomenojen kokonaismäärästä.

Vuonna 2014 tilintarkastustuomioistuin talousarvion toteuttamisaste oli 98,8 prosenttia, kun se vuonna 2013 oli 92 prosenttia. Toteuttamisaste parani pääasiassa siitä syystä, että osaston 1 menot arvioitiin ja suunniteltiin aiempaa paremmin. Osastossa 1 keskimääräinen toteuttamisaste oli 98,8 prosenttia. Osaston 2 keskimääräinen toteuttamisaste oli puolestaan 98,4 prosenttia.

Varainhoitovuoden 2014 talousarvion toteuttaminen

VARAINHOITOVUOSI 2014	Lopulliset määrät ¹	Sitoumukset	Toteuttamisaste % (sitoumukset / määrät)	Maksut
Osasto 1 – Toimielimen henkilöstö				€000s
10 – Toimielimen jäsenet	15 190	14 554	96 %	14 420
12 – Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	93 180	92 774	99 %	92 745
14 – Muu henkilöstö ja ulkoiset palvelut	4 191	4 113	98 %	4 071
162 – Virkamatkot	3 350	3 119	93 %	2 641
161 + 163 + 165 – Toimielimen henkilöstöä koskevat muut menot	2 629	2 592	98 %	1 957
Osasto 1 yhteensä	118 540	117 152	99 %	115 834
Osasto 2 – Kiinteistöt, irtain omaisuus, laitteet ja sekalaiset hallinnosta johtuvat menot				
20 – Kiinteistöt	2 564	2 541	99 %	1 830
210 – Atk- ja telelaitteet	7 199	7 199	100 %	3 581
212 + 214 + 216 – Irtain omaisuus ja siihen liittyvät kulut	1 543	1 541	99 %	686
23 – Hallinnosta johtuvat juoksevat menot	552	532	96 %	450
25 – Kokoukset, konferenssit	703	649	92 %	466
27 – Tiedotus ja julkaisut	2 397	2 264	94 %	1 316
Osasto 2 yhteensä	14 958	14 726	98 %	8 329
Tilintarkastustuomioistuin yhteensä	133 498	131 878	99 %	124 163

¹ Alun perin vahvistettu talousarvio ja vuoden mittaan tehdyt määrärahasiirrot.

Varainhoitovuoden 2015 talousarvio

Varainhoitovuoden 2015 talousarvio on 0,4 prosenttia pienempi kuin varainhoitovuoden 2014 talousarvio.

Varainhoitovuoden 2015 talousarvio

TALOUSARVIO ¹	2015 (1000 euroa)	2014 (1000 euroa)
Osasto 1 – Toimielimen henkilöstö		
10 – Toimielimen jäsenet ²	10 291	15 175
12 – Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	97 420	93 180
14 – Muu henkilöstö ja ulkoiset palvelut	4 301	4 096
162 – Virkamatkat	3 700	3 700
161 + 163 + 165 – Toimielimen henkilöstöä koskevat muut menot	2 669	2 612
Osasto 1 yhteensä	118 381	118 763
Osasto 2 – Kiinteistöt, irtain omaisuus, laitteet ja sekalaiset hallinnosta johtuvat menot		
20 – Kiinteistöt	3 080	3 350
210 – Atk- ja telelaitteet	7 152	7 110
212 + 214 + 216 – Irtain omaisuus ja siihen liittyvät kulut	785	808
23 – Hallinnosta johtuvat juoksevat menot	426	438
25 – Kokoukset, konferenssit	717	768
27 – Tiedotus ja julkaisut	2 365	2 261
Osasto 2 yhteensä	14 525	14 735
Tilintarkastustuomioistuin yhteensä	132 906	133 498

1 Taulukossa esitetään alun perin vahvistetut määrärahat

2 Komissio on ehdottanut, että kaikkien EU:n toimielinten jäsenten eläkkeisiin liittyvät menot sisällytetään komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan, joka jo ennestään kattaa kaikkien toimielinten henkilöstön eläkemenot. Tästä syystä tilintarkastustuomioistuimen jäsenten eläkkeisiin liittyvät menot siirrettiin komissiota koskevaan pääluokkaan varainhoitovuoden 2015 vahvistetussa talousarviossa.

Tarkastus ja tilivelvollisuus

Tilintarkastustuomioistuimen sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastaja neuvoo tilintarkastustuomioistuinta riskienhallinnassa: hän esittää lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta ja antaa lisäksi suosituksia, joilla pyritään parantamaan toimintojen täytännönpanoa ja edistämään moitteetonta varainhoitoa. Lisäksi sisäinen tarkastaja antaa tukea ulkoisille tarkastajille, joiden tehtävänä on varmentaa toimielimen tilit. Sisäinen tarkastaja raportoi tilintarkastustuomioistumelle vuonna 2014 toimitettujen tarkastusten tuloksista, havainnoista, suosituksista ja suositusten johdosta toteutetuista toimista. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin raportoi vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle sisäisen tarkastuksen tuloksista.

Sisäisen tarkastuksen osasto sai lokakuussa 2014 vaatimustenmukaisuustodistuksen, joka koskee sisäisten tarkastajien järjestön (Institute of Internal Auditors, IIA) määritelmän mukaisen sisäisen tarkastuksen, eettisten ohjeiden ja standardien noudattamista. Todistus saatiin tilintarkastustuomioistuimen sisäisen tarkastuksen osastoon kohdistuneen laajan laadunarvioinnin perusteella. Arvioinnista vastasi ulkoinen arvioija – Deloitte Sàrl – tilintarkastustuomioistuimen sisäisen tarkastajan ja tarkastuskomitean pyynnöstä. Tarkoituksena on soveltaa IIA:n sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja.

Tilintarkastustuomioistuimen ulkoinen tarkastus

Tilintarkastustuomioistuimen tilinpäätöksen tarkastaa riippumaton ulkoinen tarkastaja. Näin tilintarkastustuomioistuin voi varmistaa soveltavansa itseensä samoja avoimuuden ja tilivelvollisuuden periaatteita, joita se soveltaa tarkastuskohteidensa osalta.

Ulkoisen tarkastajan – PricewaterhouseCoopers Sàrl – kertomus tilintarkastustuomioistuimen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2013 julkaistiin 18. syyskuuta 2014.

Ulkoisen tarkastajan lausunnot – varainhoitovuosi 2013

Tilinpäätöksen osalta:

”Tilinpäätös antaa näkemyksemme mukaan oikean ja riittävän kuvan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen taloudellisesta asemasta 31 päivältä joulukuuta 2013 sekä sen taloudellisesta tuloksesta ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 sekä kyseisen varainhoitosäännöistä annetun asetuksen soveltamissäännöistä 29 päivänä lokakuuta 2012 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 mukaisesti.”

Varojen käytön ja valvontamenettelyjen osalta:

”Tässä kertomuksessa kuvatun tarkastustyön perusteella voimme todeta, että tarkastuksessa tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen uskoa, että kaikilta olennaisilta osin ja edellä mainittujen kriteerien perusteella:

- tilintarkastustuomioistuimelle kohdennettuja varoja ei olisi käytetty aiottuihin tarkoituksiin
- käytössä olevilla valvontamenettelyillä ei saataisi tarvittavia takuita siitä, että rahoitustoimet ovat sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisia.”

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän lausuma

60

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän ominaisuudessa minä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen pääsihteeri,

- vahvistan, että tässä kertomuksessa esitetyt tiedot ovat todenperäiset ja oikeelliset
- totean saaneeni kohtuullisen varmuuden siitä, että
 - tässä kertomuksessa kuvattuihin toimiin kohdennetut varat on käytetty aiottuihin tarkoituksiin ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti
 - käytössä olevat valvontamenettelyt tarjoavat tarvittavat takuut tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta ja niiden avulla varmistetaan, että petosväitteet tai petos-epäilyt käsitellään asianmukaisella tavalla
 - valvontamenettelyihin liittyvät kulut ja hyödyt ovat asianmukaiset.

Tämä varmuus perustuu omaan arviooni ja käytössäni oleviin tietoihin, kuten edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kertomuksiin ja lausumiin, sisäisen tarkastajan kertomuksiin ja ulkoisen tarkastajan kertomuksiin edellisiltä varainhoitovuosilta.

Vakuutan, että tiedossani ei ole mitään tähän kertomukseen sisällyttömiä asioita, jotka voisivat vahingoittaa toimielimen etuja.

Luxemburg, 26. helmikuuta 2015

Eduardo Ruiz García
Pääsihteeri

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- yksi kappale:
EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- enemmän kuin yksi kappale tai julisteet/kartat:
Euroopan unionin edustustoista (http://ec.europa.eu/represent_fi.htm),
muissa kuin EU-maissa sijaitsevista lähetystöistä (http://eeas.europa.eu/delegations/index_fi.htm),
ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun (http://europa.eu/europedirect/index_fi.htm)
tai soittamalla 00 800 6 7 8 9 10 11 (maksuton numero koko EU:n alueella) (*).

(*) Saat pyytämäsi tiedot maksutta. Myös useimmat puhelut ovat maksuttomia, joskin jotkin operaattorit, puhelinkioskit tai hotellit voivat periä puheluista maksun.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>).

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

Julkaisutoimisto